

T.C.

KUZEY ANADOLU KALKINMA AJANSI

DURAĞAN İLÇE ANALİZİ

HAZIRLAYAN

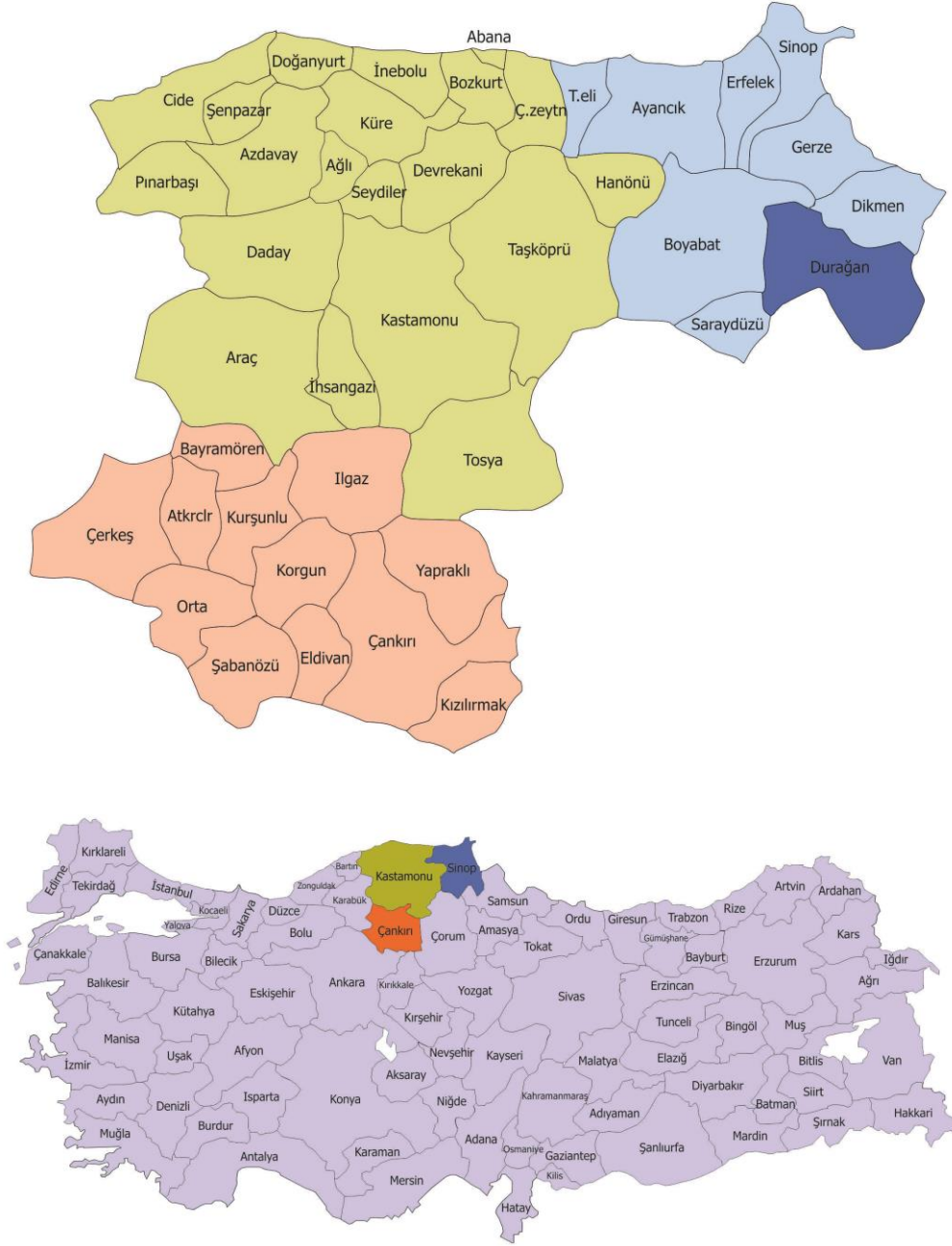
SENİHA ÇETİNEL

Planlama, Programlama ve Stratejik Araştırmalar Birimi Uzman

Temmuz, 2013

İlçenin ve Bölgenin Konumu

Yönetici Özeti

2014 – 2023 Bölge Planına altlık teşkil edecek olan ilçe analizlerinin 41 tanesinden biri olan Durağan İlçe Analizi, Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı Planlama, Programlama ve Stratejik Araştırmalar Birimi tarafından 2012 yılında hazırlanmaya başlanmıştır. Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı'nın sorumluluk alanına giren TR82 Düzey 2 Bölgesi; Kastamonu, Çankırı ve Sinop illerinden müteşekkil olup, illerde sırasıyla (merkez ilçeler dâhil) 20, 12 ve 9 ilçe olmak üzere toplam 41 ilçe bulunmaktadır. Her bir ilçenin sosyal, ekonomik, kültürel ve mekânsal olarak incelendiği ilçe analizleri, mikro düzeyli raporlardır. Analizin ilk 5 bölümü ilçedeki mevcut durumu yansıtmaktadır. Mevcut durum analizinden sonra ampirik bulgular ilçenin ileri gelen yöneticileri, iş adamları ve yerel inisiyatifleriyle tartışılarak analizin 6. bölümünde bulunan ilçe stratejileri oluşturulmuştur.

İlçe analizleri; İl Müdürlükleri, Kaymakamlıklar, Üniversiteler, Ticaret ve Sanayi Odaları, Türkiye İstatistik Kurumu ve Defterdarlıklardan alınan verilerle oluşturulduğundan, ilçeleri tanıtanın yanında yatırımcılar için de aslında birer «Yatırım Ortamı Kılavuzu» olma özelliğini taşımaktadır.

Durağan 1.011 km² yüzölçümü ile Sinop'ta Boyabat'ın ardından en büyük 2. ilçedir. Sinop toplam yüzölçümünün %17'sini oluşturmaktadır. 2011 yılı Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi verilerine göre 21.626 olan nüfusu ile Sinop toplam nüfusunun %11'ini oluşturmaktadır. Durağan'da genç bağımlılığı Sinop ve TR82 Bölgesi'nden oldukça yüksektir. Durağan, genç bağımlılık oranı bakımından en yüksek Sinop ilçesidir. Durağan, 157.416 dekar tarım alanı ile Sinop tarım alanının yaklaşık %17'sini karşılamakta olup; Sinop ilçeleri arasında Boyabat'ın ardından 2. sırayı almaktadır. Durağan'da toplam tarım alanının %32'si nadas alanı olarak kullanılmaktadır. Bölge genelinde ekilmeyen, nadasa bırakılan alan oranları oldukça fazladır. Sinop'taki meyve alanlarının il genelindeki oranları bakımından Durağan ilçesi Sinop ilçeleri arasında sonuncudur; bu konuda Sinop'ta toplam meyve alanları içinde en fazla paya sahip olan ilçe Ayancık ilçesidir. Durağan'da endüstriyel bitkiler ve yağlı tohumlar üretimi yapılmadığı görülmüştür. Sinop'taki yumru bitki ekim alanlarının yaklaşık %24'ü üretimin %14'ü Durağan'dadır. Durağan'da ekonomik gelir yaratma özelliği bakımından çeltik üretimi ön plana çıkmaktadır. 2010 yılı verilerine göre çeltik üretimi TR82 Bölgesi içerisinde Çankırı Merkez, Ilgaz, Kızılırmak, Hanönü, Tosya, Kastamonu Merkez, Boyabat, Durağan, Saraydüzü ilçelerinde yapılmaktadır. Sinop ilçeleri çeltik tarımında verim olarak ön plana çıkmaktadır. Durağan'ın sığır varlığı itibariyle özellikle kültür ve yerli sığır potansiyeli bakımından Sinop genelinde önemli bir yere sahip olduğu görülmektedir. Küçükbaş hayvan varlığı bakımından Durağan gerek Sinop, gerekse Bölge hayvan varlığında önemli bir yere sahiptir. Özellikle keçi varlığı bakımından Durağan, Sinop ve bölgede oldukça önemli bir potansiyele sahiptir. Durağan'da organize sanayi bölgesi bulunmamaktadır. Durağan'da küçük sanayi sitesi bulunmamaktadır. Durağan'daki işletmelerde sektörel yoğunlaşma konusunda fikir sahibi yapıcı yoğunlukta imalat alanında faaliyet gösteren firma yoktur. Durağan'da ağaçların biçilmesi, planyalanması ve şekillendirilmesi alanında faaliyet gösteren 3 firma vardır. Bunların 1 tanesi vergi matrahı bakımından ilk 100 içerisinde yer almaktadır. Durağan'da kır nüfusu, toplam ilçe nüfusunun %64'üdür.

Kısaltmalar

AB	: Avrupa Birliği
ADNKS	: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi
DPT	: Devlet Planlama Teşkilatı
DSİ	: Devlet Su İşleri
EİE	: Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü, Yeni adı Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü
EuroStat	: Avrupa İstatistik Ofisi
İBBS	: İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması
KGM	: Karayolları Genel Müdürlüğü
KOBİ	: Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler
KSS	: Küçük Sanayi Sitesi
MTA	: Maden Tetkik Arama
NACE	: Nomenclature générale des Activités économiques dans les Communautés Européennes, Avrupa Birliği'nde iktisadi faaliyetlerin istatistiksel olarak sınıflandırılmasını sağlayan bir sistem.
OSB	: Organize Sanayi Bölgesi
RES	: Rüzgâr Enerjisi Santrali
SGK	: Sosyal Güvenlik Kurumu
TCDD	: T.C. Devlet Demiryolları
TSO	: Ticaret ve Sanayi Odası
TÜİK	: Türkiye İstatistik Kurumu

İçindekiler

Yönetici Özeti	ii
Kısaltmalar	iv
İçindekiler	v
Tablo, Şekil ve Grafikler Listesi	vii
1. Giriş.....	1
1.1. Bölge ve Bölgesel Kalkınma	1
1.2. İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması.....	1
1.3. İlçeye Genel Bakış.....	2
1.4. İlçenin Coğrafi Yapısı.....	2
1.5. İlçenin İdari Yapısı	2
2. Sosyo-Kültürel Yapı.....	3
2.1. Nüfus	3
2.2. Göç.....	5
2.3. Eğitim.....	5
2.4. Sağlık	10
2.5. Spor.....	10
2.6. Toplumsal Cinsiyet ve Kadın.....	11
2.7. Kültür	12
2.8. Sivil Toplum Kuruluşları.....	13
2.8.1. Dernekler	13
2.8.2. Vakıflar	14
2.9. İstihdam ve Sosyal Güvenlik	14
2.9.1. İstihdam.....	14
2.9.2. Sosyal Güvenlik.....	15
3. Ekonomik Yapı.....	16
3.1. Tarım ve Hayvancılık	19
3.1.1. Tarımsal Yapı ve Alan	19
3.1.2. Bitkisel Üretim	19
3.1.3. Hayvansal Üretim	23
3.1.4. Su Ürünleri.....	29
3.2. Orman ve Ormancılık.....	30
3.3. Sanayi	30
3.3.1. Organize Sanayi Bölgeleri.....	30
3.3.2. Küçük Sanayi Siteleri.....	30

3.3.3. İlçede Öne Çıkan Sektörler.....	31
3.4. Madencilik	36
3.5. Turizm.....	36
4.1. Kentleşme	38
4.2. İlçede Ulaşım	38
4.2.1. Karayolları ve Demiryolları	40
5. Çevre ve Enerji.....	41
5.1. Yenilenebilir Enerji Potansiyeli	41
Kaynakça	46

Tablo, Şekil ve Grafikler Listesi

Tablolar

Tablo-1: Bölge Tipleri.....	1
Tablo-2: Bölgede Yer Alan İlçe, Köy ve Belde Sayısı ile Bölgenin Yüzölçümüne İlişkin Genel Bilgiler, 2011.....	2
Tablo-3: 1965-2011 Yılları Arası Bölge Nüfusu, 2011.....	3
Tablo-4: Bölgede Bağımlılık Oranları, 2011.....	4
Tablo-5: Bölgenin Aldığı ve Verdiği Göç, Net Göç ve Net Göç Hızı, 2011.....	5
Tablo-6: Üç Büyük Şehirde Sinoplu ve TR82'li Nüfusu Varlığı.....	5
Tablo-7: Bölgede Üniversitelere Ait Bilgiler, 2012.....	9
Tablo-8: Bölgede Sağlık Kuruluşları ve Uzman Personel Sayıları, 2011.....	10
Tablo-9: Spor Tesisi ve Toplam Lisanslı Sporcu Sayıları, 2011.....	11
Tablo-10: Bölgede Kültürel Göstergeler, 2011.....	12
Tablo-11: Bölgede Dernek ve Üye Sayıları, 2010.....	13
Tablo-12: Faaliyet Alanına ve Türüne Göre Dernek Sayıları, 2010.....	13
Tablo-13: Bölgede Kuruluş Amacına Göre Vakıflar, 2011.....	14
Tablo-14: Bölgede İşyeri ve İstihdam Verileri, 2012.....	14
Tablo-15: Bölgede Sosyal Güvenlik İstatistikleri, 2011.....	15
Tablo-16: Bölgedeki Şirket Türleri, 2012.....	17
Tablo-18: Bölgedeki Esnaf Faaliyet Alanlarının Dağılımı, 2012.....	17
Tablo-19: Durağan'da işletmelerin Nace Sınıflandırmasına Göre Faaliyet Alanları, 2012.....	18
Tablo-20:Durağan, Sinop ve TR82'de Tarım Alanları, 2010 (Dekar olarak).....	19
Tablo-21: Traktör Sayısı ve Traktör Başına Ekilen Tarla Alanı, 2010.....	19
Tablo-22: Bölgede Ürün Türlerine Göre Ekilen Tarla Alanı ve Üretim Miktarları, 2010.....	20
Tablo-23: İlçede Ürün Türlerine Göre Ekilen Alan ve Üretim Miktarı, 2010.....	20
Tablo-24: İlçelere Göre Seçilmiş Sebze Ürünleri, 2010 (Aksi belirtilmedikçe ton olarak).....	21
Tablo-25: İlçelere Göre Seçilmiş Meyve Ürünleri, 2010 (Aksi belirtilmedikçe ton olarak).....	22
Tablo-26: Yıllar İtibariyle Büyükbaş Hayvan Varlığı (Aksi belirtilmedikçe sayı olarak).....	23
Tablo-27: Yıllar İtibariyle Küçükbaş Hayvan Varlığı (Aksi belirtilmedikçe sayı olarak).....	24
Tablo-28: Yıllar İtibariyle Kanatlı Hayvan Varlığı (Aksi belirtilmedikçe sayı olarak).....	25
Tablo-29: Yıllar İtibariyle Bölgede Arı Kovanı Sayısı (Aksi belirtilmedikçe sayı olarak).....	26
Tablo-30: Büyükbaş ve Küçükbaş Hayvan Et Üretimi (Ton) (Aksi belirtilmedikçe sayı olarak).....	26
Tablo-31: Büyükbaş ve Küçükbaş Hayvan Süt Üretimi (Ton) (Aksi belirtilmedikçe sayı olarak).....	27
Tablo-32: Yumurta, Bal, Bal Mumu ve Deri Üretimi (Aksi belirtilmedikçe sayı olarak).....	28
Tablo-33: Ormandan Elde Edilen Endüstriyel ve Yakacak Odun Miktarları.....	30
Tablo-34: Sinop'ta İmalat Sanayiinde Faaliyet Gösteren ve Sinop'ta Vergi Matrahları Sıralamasında İlk 100'e Giren İşletmeler, 2012.....	32
Tablo-35: Durağan'da İmalat Alanında Faaliyet Gösteren İşletmelerin Dağılımı, 2012.....	34
Tablo-36: Durağan'da Öne Çıkan Meslek Kolları ve İşletme sayıları, 2012.....	35
Tablo-37: Durağan'da Meslek Kolları ve İşletme Sayıları, 2012.....	35
Tablo-38: Durağan'da Maden Varlığı, 2011.....	36
Tablo-39: Durağan'da Madencilik ve Taşocaklığı Alanlarında Faaliyet Gösteren İşletmeler, 2012.....	36
Tablo-40: Durağan'da Konaklama Kapasitesi, 2012.....	37

Tablo-41: Kent ve Kırsal Nüfus Oranları, 2011.....	38
Tablo-42: Su İstatistikleri, 2011	38
Tablo-43: Isınma Türleri, 2011	38
Tablo-44: Bölgede Kargo Şirketleri, 2010	40
Tablo-45: İlçeden İl Merkezine ve Diğer Şehirlere Toplu Taşıma Sefer Sıklığı, 2012	40
Tablo-46: Karayolu, Demiryolu ve Köy Yolu Uzunlukları.....	40
Tablo-47: Otomobil Trafik Kazası ve Ölü Sayıları, 2011.....	40

Şekiller

Şekil-1: Bölgede Turizm Varlığı.....	37
Şekil-2: TR82 Bölgesinde Ulaşım Ağı ve Nüfusa Göre Yerleşim Kademelenmeleri.....	39
Şekil-3: Bölgenin Rüzgâr Atlası.....	41
Şekil-4: Sinop Güneş Atlası.....	42

Grafikler

Grafik-1: Bölgede Nüfusun Değişim Trendi, 2011.....	3
Grafik-2: Durağan Nüfus Piramidi, 2011	4
Grafik-3: Okulöncesi Seviyede Öğretmen ve Derslik Başına Öğrenci Sayıları, 2010-2011.....	6
Grafik-4: İlköğretim Seviyesinde Okul, Öğretmen ve Derslik Başına Öğrenci Sayıları, 2010-2011	6
Grafik-5: Genel Ortaöğretim Seviyesinde Okul, Öğretmen ve Derslik Başına Öğrenci Sayıları, 2010-2011.....	7
Grafik-6: Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Seviyesinde Okul, Öğretmen ve Derslik Başına Öğrenci Sayıları, 2010-2011	7
Grafik-7: Eğitim durumu 2010-2011 (% Olarak)	8
Grafik-8: Son Beş Yıl İçinde Kapanan (2007 – 2011), Taşınabilir Eğitim Yapan Okul Sayıları, Halk Eğitim Merkezi ve Özel Eğitim Kurumları Sayısı.....	9
Grafik-9: Toplumsal Cinsiyet ve Kadın 15 Yaş Üzeri Eğitim Durumu, 2010	11
Grafik-10: İşletmelerin İlçelere Göre Dağılımı, 2012	16
Grafik-11: Durağan Güneşlenme Süreleri (Saat).....	43

1. Giriş

1.1. Bölge ve Bölgesel Kalkınma

Kalkınma çok boyutlu bir kavram olup; iktisadi büyüme, sermaye birikimi, sanayileşme ve yapısal değişmeyi bünyesinde barındırır. Genel olarak kalkınma kavramı gelişmekte olan ülkeler; büyüme kavramı ise gelişmiş ülkeler için kullanılmaktadır. Reel gelir artışı, istihdam artışı ve yaşam kalitesinin iyileştirilmesi kalkınmanın önemli göstergelerindedir. Kalkınmanın nihai amacı, ülkenin refah düzeyini arttırmaktır. Bu amaca ulaşabilmek için mevcut kaynak ve imkânların rasyonel ve etkin bir şekilde kullanılması gerekmektedir.

Türkiye’de kalkınmanın temel aracı ulusal düzeyde tasarlanan ve tavandan tabana doğru şekillenen politikalar olmuştur. Ancak yakın geçmişe kadar yaygın biçimde uygulanan merkezi kalkınma politikaları farklı bölgelerdeki farklı potansiyelleri harekete geçirmede yetersiz kalmıştır. Küresel ölçekte de gözlenen bu durum, bölgeleri kalkınmanın odağına yerleştirmiştir.

Özellikle 1980’li yıllardan itibaren ekonomik kalkınmada öne çıkmaya başlayan yerel aktörler, kalkınma politikalarının yönünü ve tartışmalarının zeminini ulusal boyuttan yerel boyuta taşımış; bu süreç bölgeler arası işbirliğinin ve rekabetin daha fazla ön plana çıkmasına neden olmuştur. Söz konusu süreç içinde bölgeler ulusal sınırları aşarak işlevsel bütünlükler oluşturmuş; farklı ülkeleri bölgesel politika bağlamında işbirliğine yönlendirmiştir. Bu yüzden bölge tanımı yapmak zorlaşmakta ve yapılan tanımlar birçok kıstasa göre değişmektedir. Örneğin; sosyal bilimlerde bölge; ortak özellikler ile tanımlanan ve coğrafi bir alan olarak kullanılan bir kavramdır (Nillson, 2009). Bu tanımlamalar farklı kıstaslara göre dört başlık altında toplanabilir:

Tablo-1: Bölge Tipleri

Kıstaslar	Bölgeleme İlkeleri	Örnekler
Doğa	Ulaşım Olanakları	Adalar, Vadiler
Kültür	Dil, Etnik Yapı, Din, Tarih	Katalonya, İskoçya
İşlev	Akışın Yoğunluğu	Kent-Bölgeler
Yönetim	İdari Sınırlar	İlçeler, İller

* Tablo, bu çalışma için uyarlanmıştır.
Kaynak: Nillson (2009)

Bu kıstaslara göre farklılaşan bölgelerin gelişmişlik düzeyinde de farklılıklar oluşmaktadır. Bölgesel gelişmişlik farklılıklarının giderilmesi ise bölgesel kalkınma kavramını gündeme getirmiştir. Bölgeye içsel olan potansiyellerin harekete geçirilmesi, gelişme stratejisinin bölgesel düzeyde özgün olarak belirlenmesi ve bölgede yaşayanların karar alma süreçlerine etkin olarak katılması bölgesel kalkınma kavramının temel bileşenleri olarak karşımıza çıkmaktadır.

1.2. İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması

Avrupa Birliği, yaklaşık 30 yıl önce, bölgesel çözümlerinin yapılabilmesi ve bölgesel düzeyde istatistiki verilerin tutulabilmesi için İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması (İBBS) çalışmasını gerçekleştirmiştir (Eurostat, 2007). 1988’den bu yana fiilen kullanılan bu sınıflandırma, Avrupa Birliği (AB) genelinde yaygın olarak kullanılması için 2003 yılında yasal düzenlemeye kavuşmuştur. AB üyesi ülkelerdeki idari sınırların değişmesinin veri toplamayı zorlaştırmasının önüne geçmek için mümkün olduğu kadar bölgesel fonları akılcı ve uyumlu bir şekilde dağıtmak ve bölgelerin eğilimlerini ölçmek için de bu sınıflandırma kullanılmaktadır (Eurostat, 2009).

Türkiye’de ise İBBS çalışması Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı (DPT) koordinasyonunda ve Devlet İstatistik Enstitüsü’nün (DİE, şimdiki adıyla Türkiye İstatistik Kurumu: TÜİK) katkılarıyla 2002

yılında tamamlanmıştır. Buna göre, Türkiye, 12 Düzey 1, 26 Düzey 2 ve her bir ile karşılık gelen 81 Düzey 3 istatistiki bölge birimine ayrılmıştır. İstatistiki bölge birimleri, sosyoekonomik analizler için kullanılmasının yanı sıra, kalkınma ajanslarının kuruluşuna da temel teşkil etmiştir. Her bir Düzey 2 Bölgesi'nde bir kalkınma ajansı faaliyet göstermektedir. TR82 Düzey 2 Bölgesi'ni Kastamonu, Çankırı ve Sinop illeri oluşturmaktadır.

1.3. İlçeye Genel Bakış¹

İlçe, adını kasabada bulunan ve 1265 yılında Selçuklu Veziri Muinüddin Süleyman tarafından yaptırılan handan almaktadır. Han, uğrak ve dinlenme yeri olarak kullanılmış, yolcu ve halk dilinde bu sebeple han'a "Durakhan" denilmiştir. Böylece kasabanın adı bu hana izafeten DURAKHAN olmuş, zaman içinde halk dilinde DURAĞAN şeklini almıştır. Çok uzun bir geçmişi olan Durağan, tarih yönünden oldukça eski bir yerleşim yeridir. Eski çağlardan beri İç Anadolu'dan, Sinop tabi limanına giden yollar Durağan-Boyabat üzerinden ilerlerdi. Sinop'u Anadolu'nun iç kısmına bağlanan yolların ilçeden geçmesi, İç Anadolu'yu Karadeniz'e bağlayan ticaret yolu üzerinde bulunması Durağan'ın önemini artırmış ve canlı bir kasaba durumuna getirmiştir. Durağan ve çevresi Türk İdaresine Danişmentliler tarafından alınmıştır. Selçuklular döneminde önemini ve işlevini devam ettiren Durağan, beylikler döneminde Candaroğulları hâkimiyetine girmiştir. Yıldırım Beyazid tarafından 1392'de Osmanlı yönetimine katılan Durağan, 1402 Ankara Savaşı'nın sonucunda tekrar Candaroğulları hâkimiyetine girmişse de II. Murat zamanında tekrar ve kesin olarak Osmanlı toprağı haline gelmiştir. Osmanlı döneminde Kastamonu eyaletine bağlı bir kaza iken 1899'da yapılan düzenleme ile Boyabat İlçesine bağlı bir bucak haline dönüştürülmüştür. Nihayet Cumhuriyet Dönemi'nde il olan Sinop'a 1954 yılında İlçe olarak bağlanmıştır.

1.4. İlçenin Coğrafi Yapısı²

Durağan, Anadolu yarım adasının kuzeyinde Karadeniz Bölgesi'nin Batı bölümünde yer alan Sinop'un bir İlçesidir. İlçe merkezi alüvyonlu toprak ile kaplı olup Gökırmak Vadisi üzerindedir. Jeolojik yönden toprak 3. zamana aittir. Boyabat-Vezirköprü-Havza karayolunun 26.km' sinde, bu yolun iki tarafında Saraydüzü-Kargı yolu ile keşiştiği kavşak üzerinde kurulmuştur. Kızılırmak'ın en büyük kolu olan Gökırmak, şehrin içerisinden akmaktadır. İlçe merkezinin deniz seviyesinden yüksekliği 220 m'dir. Arazinin %80'i dağınaktır.

1.5. İlçenin İdari Yapısı

Durağan ilçesi Sinop'a bağlı Merkez ilçe dahil 9 ilçeden bir tanesidir ve 70 köyden oluşmaktadır. Durağan 1.011 km² yüzölçümü ile Sinop'ta Boyabat'ın ardından en büyük 2. ilçedir. Sinop toplam yüzölçümünün %17'sini oluşturmaktadır.

Tablo-2: Bölgede Yer Alan İlçe, Köy ve Belde Sayısı ile Bölgenin Yüzölçümüne İlişkin Genel Bilgiler, 2011

	İlçe Sayısı	Köy Sayısı	Belde Sayısı	Yüzölçümü (Göl Hariç-km ²)
Durağan	-	70	-	1.011
Sinop	9	470	2	5.792
TR82	41	1.906	22	26.435
Türkiye	957	34.402	1.977	769.604

Kaynak: TÜİK Bölgesel İstatistikler (Erişim Tarihi: 09.04.2012)

¹ Durağan Kaymakamlığı Web Sitesi (www.duragan.gov.tr) Erişim Tarihi 31.10.2012

² Durağan Belediyesi Web Sitesi (www.duragan.bel.tr) Erişim Tarihi 01.11.2012

2. Sosyo-Kültürel Yapı

2.1. Nüfus

Durağan, Sinop, TR82 Bölgesi ve Türkiye için 1965'ten 2011 yılına kadar toplam nüfustaki değişimler aşağıda gösterilmiştir (Bkz. Tablo-3). Durağan ilçesi 1954 yılında Sinop'a bağlı bir ilçe konumuna gelmiştir. Durağan'da nüfus genel olarak 1985'e kadar artma eğilimindeyken 1990'dan itibaren azalma eğilimine girmiştir. Özellikle 2000 yılından 2011 yılına nüfus sayım yönteminin değişimine paralel bir azalış yaşanmıştır. İlçede, Sinop'ta ve Bölge'de nüfusun benzer zaman dilimlerinde azalmasının başlıca etkenleri göç ve düşük doğurganlık düzeyleridir. Nüfus değişiminin bir diğer nedeni ise verimli tarım arazisinin baraj altında kalmış olması olarak açıklanabilir. Ayrıca baraj inşaatı tamamlandıktan sonra ilçede çalışan ve yaşayan baraj işçi nüfusun ilçeyi terk etmesi de 1990 – 2000 yılları arasındaki göç hareketinin bir diğer nedeni olarak karşımıza çıkmaktadır.

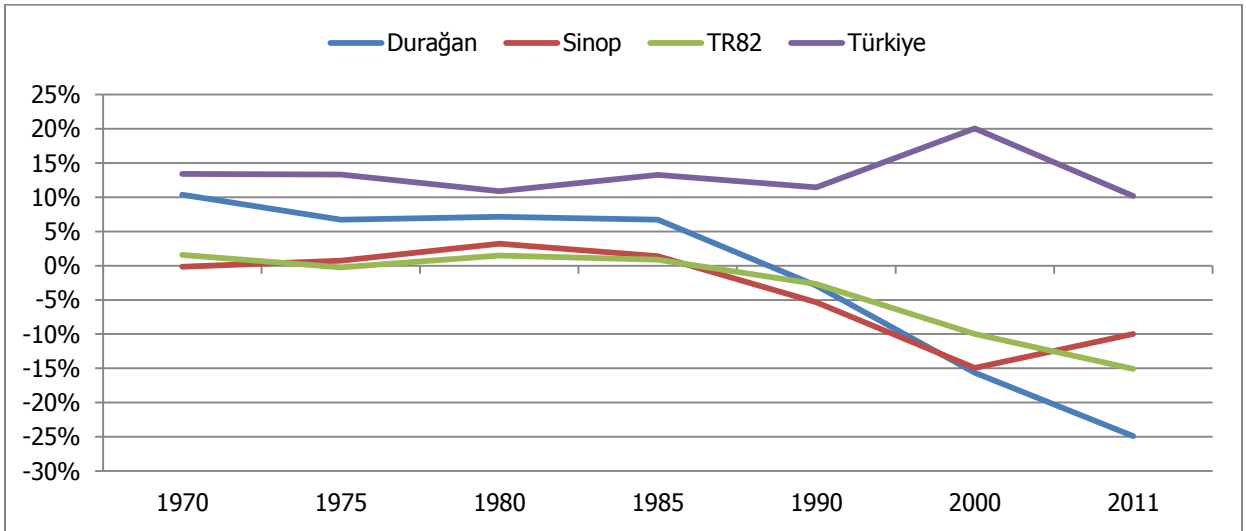
Tablo-3: 1965-2011 Yılları Arası Bölge Nüfusu, 2011

	Durağan	Sinop	TR82	Türkiye
1965 Nüfus Sayımı	26.100	266.069	958.413	31.391.421
1970 Nüfus Sayımı	28.801	265.655	973.623	35.605.176
1975 Nüfus Sayımı	30.742	267.605	971.316	40.347.719
1980 Nüfus Sayımı	32.945	276.242	985.624	44.736.957
1985 Nüfus Sayımı	35.158	280.140	994.457	50.664.458
1990 Nüfus Sayımı	34.131	265.153	967.893	56.473.035
2000 Nüfus Sayımı	28.792	225.574	871.405	67.803.927
2011 ADNKS	21.626	203.027	739.997	74.724.269

Kaynak: TÜİK, Genel Nüfus Sayımları ve Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (Erişim Tarihi: 09.04.2012)

Durağan'daki nüfus değişim trendi 2000 yılına kadar Sinop ve TR82 bölgesiyle uyumlu bir şekilde değişmektedir. 2000 yılından 2011 yılına geçildiğinde Sinop'ta nüfus azalış hızı düşerken, Durağan'da artmıştır. %25 civarında olan son dönem ilçe nüfus azalışı oldukça yüksektir. İlgili zaman dilimindeki değişim Durağan, Sinop, TR82 ve Türkiye açısından Grafik-1 yardımıyla görülebilir.

Grafik-1: Bölgede Nüfusun Değişim Trendi, 2011

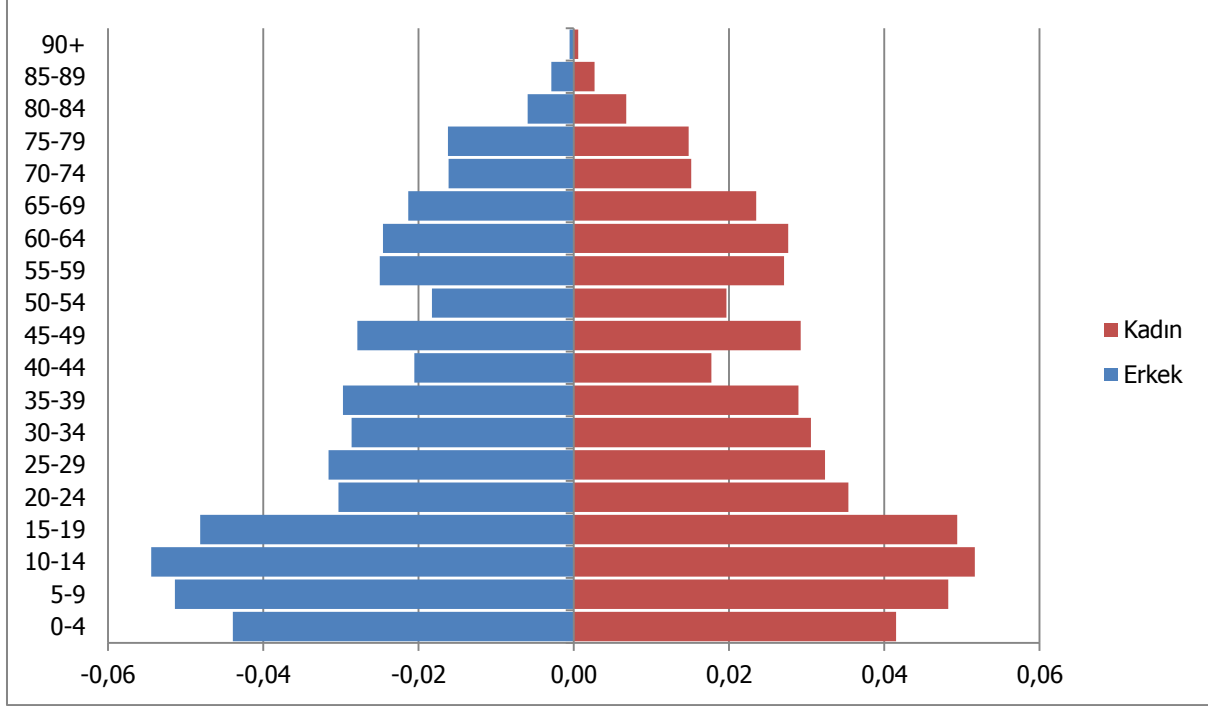
Kaynak: TÜİK, Genel Nüfus Sayımları ve Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (Erişim Tarihi: 09.04.2012)

* TÜİK verileri kullanılarak tarafımızca çizilmiştir.

Durağan'da beşerli yaş grubuna göre nüfus piramidi Grafik-2 ile gösterilmiştir. 0-4 yaş grubu bireyler sonraki yaş gruplarıyla kıyaslandığında piramidin genişleyen basamakları ilçede doğurganlığın azaldığını

göstermektedir. 0-19 yaş grubundan sonra nüfus piramidinde ani bir düşüş görülmektedir. Bu eğitim ve istihdam için ilçe dışına çıkılmasının bir göstergesi olabilir. Ayrıca 50-54 ve 40-44 yaş grubu bireyleri alt ve üst basamakları ile karşılaştırıldığında değişkenlik arz etmektedir. Aynı yaş grupları için cinsiyet dağılımının dengeli olduğu görülmektedir.

Grafik-2: Durağan Nüfus Piramidi, 2011

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (Erişim Tarihi: 09.04.2012).

* TÜİK verileri kullanılarak tarafımızca çizilmiştir.

Nüfus bağımlılıkları, genç ve yaşlı bağımlılığı olmak üzere ikiye ayrılır. Genç bağımlılığı ve yaşlı bağımlılığı sırasıyla 0-14 yaş aralığındaki nüfusun ve 65 ve üstündeki yaş grubunda bulunan nüfusun, 15-64 yaş aralığındaki çalışma çağındaki nüfusa oranlanmasıyla hesaplanır. Durağan'da genç bağımlılığı Sinop ve TR82 Bölgesi'nden oldukça yüksektir. Durağan'da yaşlı bağımlılığına bakıldığında Sinop, TR82 Bölgesi ile benzer sonuçlar görülmektedir. Toplam yaş bağımlılığı bakımından ise Durağan; Sinop ve TR82 Bölgesi'nden oldukça yüksektir (Bkz. Tablo-4). Durağan, genç bağımlılık oranı bakımından en yüksek Sinop ilçesidir.

Tablo-4: Bölgede Bağımlılık Oranları, 2011

	Genç Bağımlılık Oranı (0-14 Yaş/15-64 Yaş)	Yaşlı Bağımlılık Oranı (65+/15-64 Yaş Yaş)	Toplam Bağımlılık Oranı (0-14 Yaş + 65+ Yaş)
Durağan	50,0	21,7	71,7
Sinop	30,2	24,7	54,9
TR82	29,7	23,5	53,2
Türkiye	37,5	10,9	48,4

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (Erişim Tarihi: 09.04.2012).

2.2. Göç

Göç, insanların belirli bir zaman boyutu içinde belirli bir yerleşim alanından başka bir yerleşim alanına geçişidir (İçduygu ve Ünalın, 1998). Buna göre 2011 yılında TR82 bölgesinde net göç (bölgeye gelenler – bölgeden gidenler) -4.777 kişi olarak gerçekleşirken net göç hızı binde 6 olarak hesaplanmıştır. Sinop içinse bu değerler sırasıyla, 580 kişi ve binde 3 civarı olarak hesaplanmıştır (Bkz. Tablo-5).

Tablo-5: Bölgenin Aldığı ve Verdiği Göç, Net Göç ve Net Göç Hızı, 2011

	ADNKS 2011 Nüfusu	Aldığı Göç	Verdiği Göç	Net Göç	Net Göç Hızı
Sinop	203.027	10.038	10.618	-580	-2,85
TR82	739.997	34.323	39.100	-4.777	-6
Türkiye	74.724.269	2.246.828	2.246.828	0	0

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (Erişim Tarihi: 10.04.2012).

Üç büyük şehirde (İstanbul, Ankara ve İzmir) Sinoplu varlığı şaşırtıcı düzeylere ulaşmaktadır (Bkz. Tablo-6). 2011 yılı itibariyle İstanbul'un toplam nüfusu 13.483.052'dir. İstanbul nüfusunun 361.238'lik kısmı Sinop, 1.063.529'luk kesimi ise TR82 doğumlu olan kişilerden oluşmaktadır. Türkiye'de yoğun iç göçün başlangıç tarihi olan 1950'lerden bu yana İstanbul'a göç eden Kastamonulu, Çankırlılı ve Sinoplular bugün İstanbul nüfusunun yaklaşık %8'ini oluşturmaktadır.

Tablo-6: Üç Büyük Şehirde Sinoplu ve TR82'li Nüfusu Varlığı

	İstanbul	Ankara	İzmir
Sinop	361.238	22.707	7.152
TR82	1.063.529	299.358	21.067

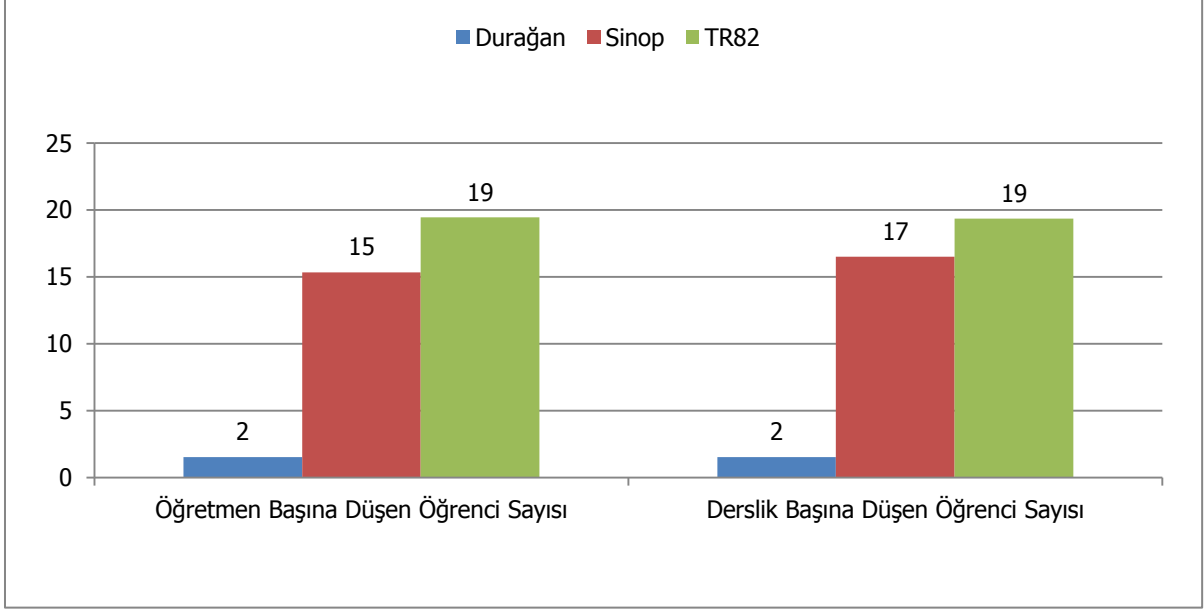
Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (Erişim Tarihi: 10.04.2012).

Durağan ilçesi özelinde yaşayanların takip ettiği göç güzergâhları incelendiğinde çalışma amaçlı yerleşim yeri değişikliği Tekirdağ – Çorlu ve İstanbul'da yoğunlaşmaktadır.

2.3. Eğitim

Durağan'da 2010-2011 dönemi için okul öncesi seviyede öğretmen ve derslik başına düşen öğrenci sayıları Grafik-3 ile gösterilmiştir. Grafikten anlaşılacağı üzere, Durağan'da öğretmen başına düşen okulöncesi öğrenci sayısı Sinop ve TR82 ortalamasından düşüktür. Derslik başına düşen okulöncesi öğrenci sayısı Durağan'da, Sinop ve TR82 ortalamasından düşüktür. İlgili veri dönemine göre ilçede var olan 35 öğretmen, 35 tane derslik-sınıfta 54 öğrenci ile eğitim-öğretim faaliyetlerini yürütüyor gözükmemektedir; ancak bu durum veri oluşturmada yaşanan bir aksaklıktan kaynaklanmıştır. Müstakil olarak ilçede 2 tane anaokulu bulunmaktadır.

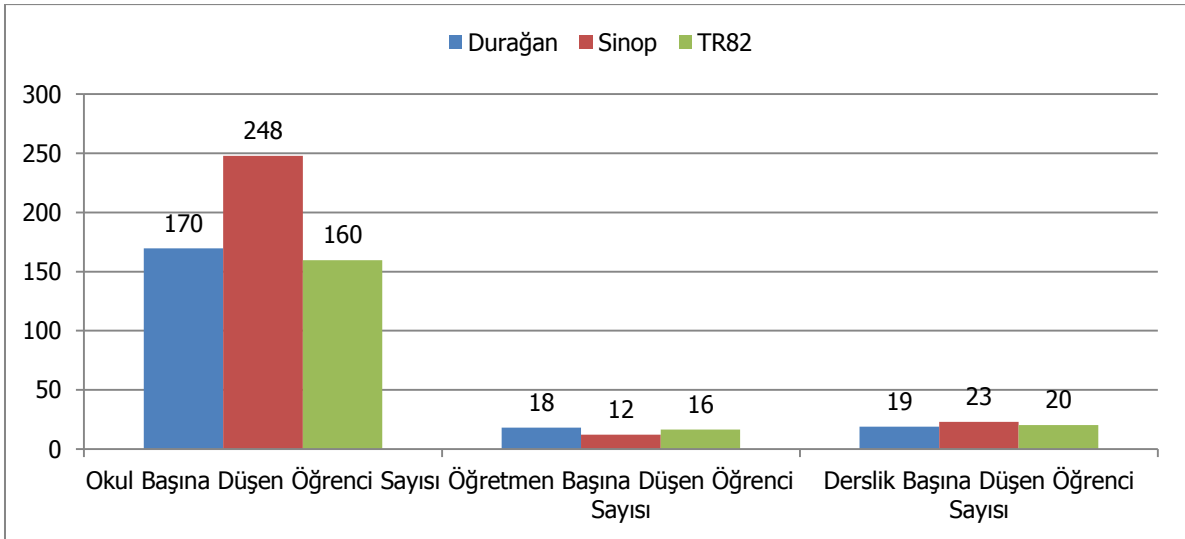
Grafik-3: Okulöncesi Seviyede Öğretmen ve Derslik Başına Öğrenci Sayıları, 2010-2011

Kaynak: TR82 Bölgesi İl Millî Eğitim Müdürlükleri

Durağan'da 2010-2011 dönemi için ilköğretim seviyesinde okul, öğretmen ve derslik başına düşen öğrenci sayıları Grafik-4 ile gösterilmiştir. Grafiğe göre, Durağan'da okul başına düşen ilköğretim öğrenci sayısı Sinop ortalamasından düşük, TR82 ortalamasından yüksektir. Durağan'da öğretmen başına düşen ilköğretim öğrenci sayısı ise Sinop ve TR82 ortalamasından yüksektir. Derslik başına düşen öğrenci sayısı ise Durağan'da, Sinop ve TR82 ortalamasından bir miktar düşüktür.

Grafik-4: İlköğretim Seviyesinde Okul, Öğretmen ve Derslik Başına Öğrenci Sayıları, 2010-2011

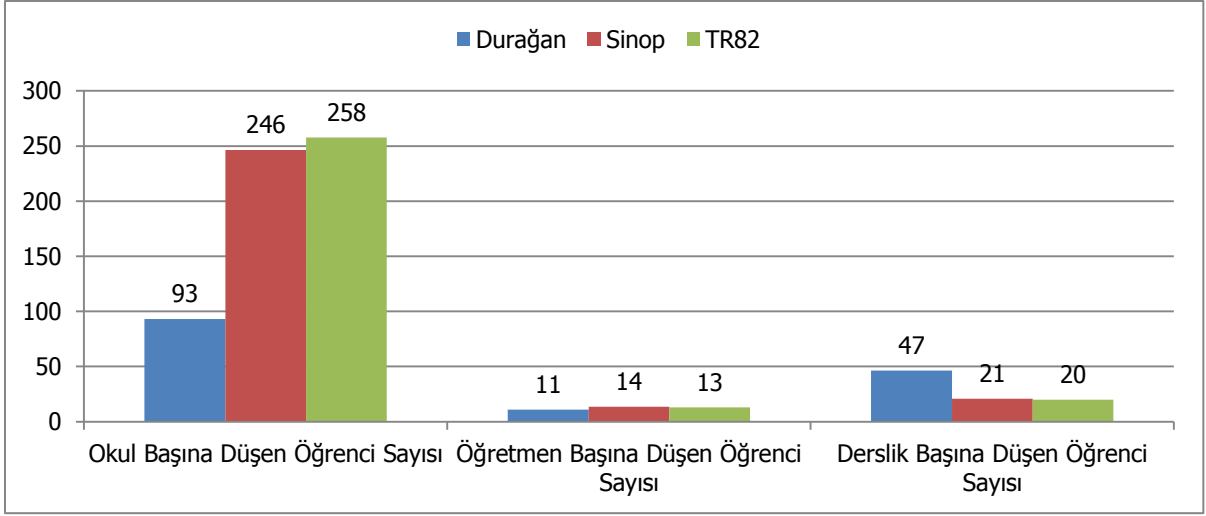

Kaynak: TR82 Bölgesi İl Millî Eğitim Müdürlükleri

Durağan'da 2010-2011 dönemi için genel ortaöğretim seviyesinde okul, öğretmen ve derslik başına düşen öğrenci sayıları Grafik-5 ile gösterilmiştir. Buna göre, Durağan'da okul başına düşen genel ortaöğretim öğrenci sayısı Sinop ve TR82 ortalamasından düşüktür. Durağan'da öğretmen başına düşen ortaöğretim öğrenci sayısı Sinop ve TR82 ortalamasından düşük, derslik başına düşen öğrenci sayısı ise Sinop ve TR82 ortalamasından oldukça yüksektir. İlgili veri yılında genel ortaöğretim seviyesinde Durağan'da bulunan 2 okul, 4 derslikte, 17 öğretmen 186 öğrenci ile eğitim-öğretim faaliyetlerine devam etmektedir.

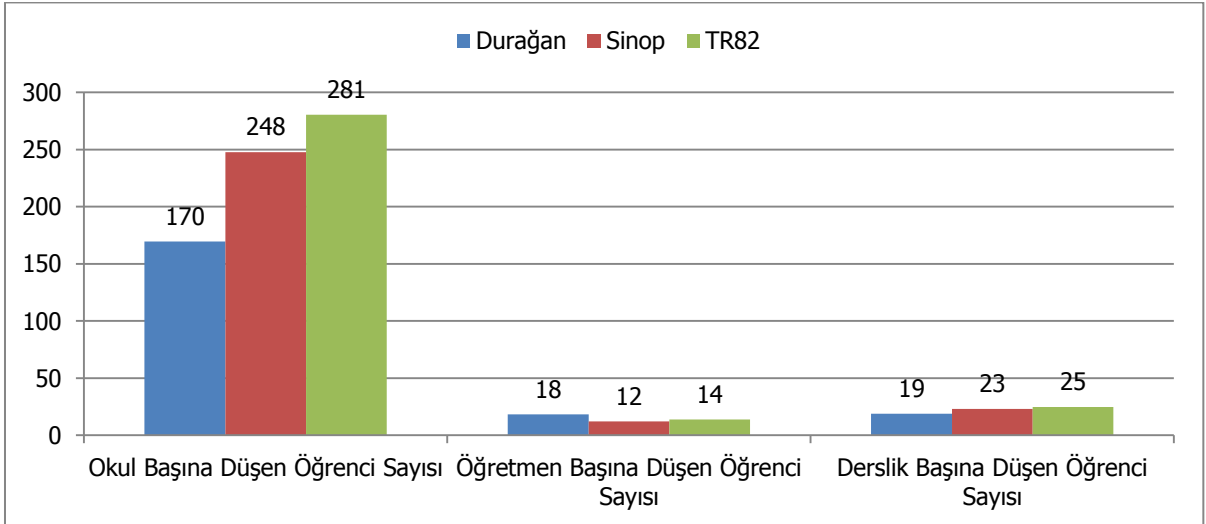
Grafik-5: Genel Ortaöğretim Seviyesinde Okul, Öğretmen ve Derslik Başına Öğrenci Sayıları, 2010-2011

Kaynak: TR82 Bölgesi İl Millî Eğitim Müdürlükleri

Durağan'da 2010-2011 dönemi için mesleki ve teknik ortaöğretim seviyesinde okul, öğretmen ve derslik başına düşen öğrenci sayıları Grafik-6 yardımıyla gösterilmiştir. Grafiğe göre, Durağan'da okul başına düşen mesleki ve teknik ortaöğretim öğrenci sayısı Sinop ve TR82 ortalamasından düşüktür. Durağan'da öğretmen başına düşen mesleki ve teknik ortaöğretim öğrenci sayısı Sinop ve TR82 ortalamasından yüksek olup, derslik başına düşen öğrenci sayısı ise Sinop ve TR82 ortalamasından düşüktür. Durağan'da ilgili veri yılında mesleki ve teknik ortaöğretim düzeyinde 3 okul bulunmaktadır.

Grafik-6: Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Seviyesinde Okul, Öğretmen ve Derslik Başına Öğrenci Sayıları, 2010-2011

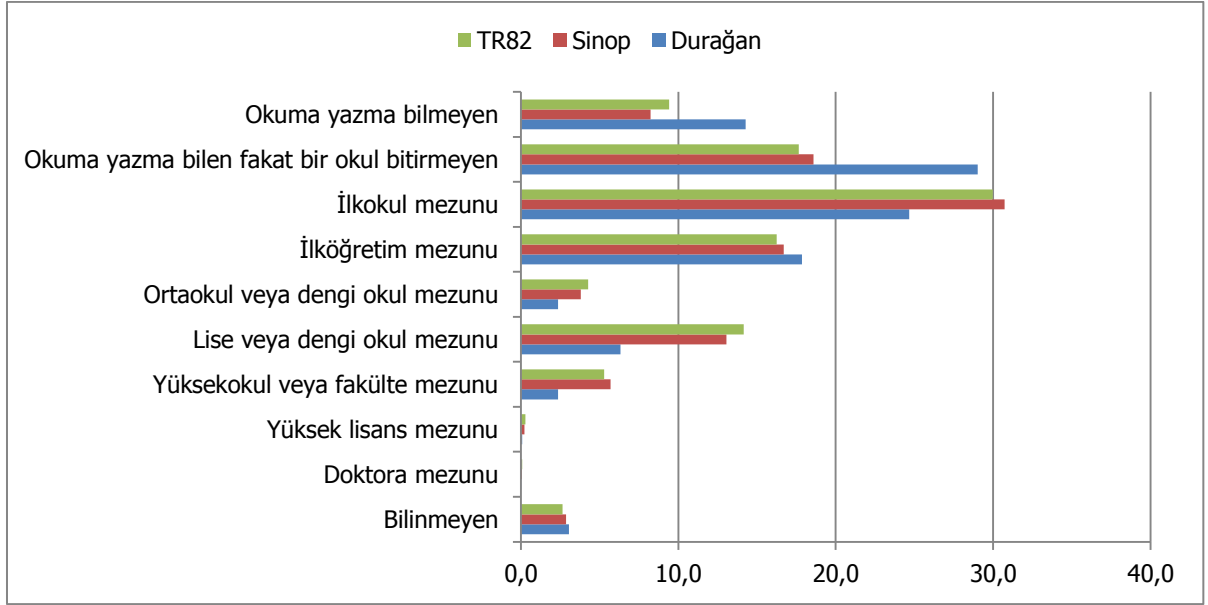
Kaynak: TR82 Bölgesi İl Millî Eğitim Müdürlükleri

Okulların başarısı analiz edildiğinde Durağan ilçesi yükseköğretime girişte başarılı olan Sinop ilçeleri arasında sayılabilir. İlçede 3 tane Yatılı İlköğretim Bölge Okulu (YİBO) bulunmaktadır. Sinop'ta bulunan 9 YİBO'dan 3 tanesi Durağan'da bulunmaktadır.

Bölgenin eğitim durumuna bakıldığında Durağan'ın eğitim yapısının, Sinop ve TR82'den çok farklılaştığı görülmektedir. Özellikle düşük eğitim düzeylerinde Durağan ilçesi, Sinop ve TR82 den daha kötü bir durum sergilemektedir. Okuma yazma bilmeyen, okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen oranları

bakımından Durağan, Sinop ve TR82 Bölgesi'nden oldukça yüksektir; ancak ilçede yapılan çalışmalarla bu oranlar pozitif yönlü hareket etmektedir. Okuma-yazma oranı bakımından mevcut şartlar göz önünde bulundurulduğunda yapılabilecek çalışmalarla ulaşılabilecek en üst sınıra ulaşılmıştır. Eğitim düzeyi yükseldikçe Durağan ilçesi ortalamaları Sinop ve TR82 ortalamasından daha kötü bir tablo sergilemektedir (Bkz. Grafik-7). Nüfus piramidinde 20-24 yaş grubundan itibaren görülen hızlı azalma ve lise veya dengi okul mezunu, yüksekokul veya fakülte mezunu birey oranlarının ilçede düşük olması liseden sonra bireylerin yükseköğrenim ve iş olanakları için ilçe dışına yöneldiğinin bir göstergesidir.

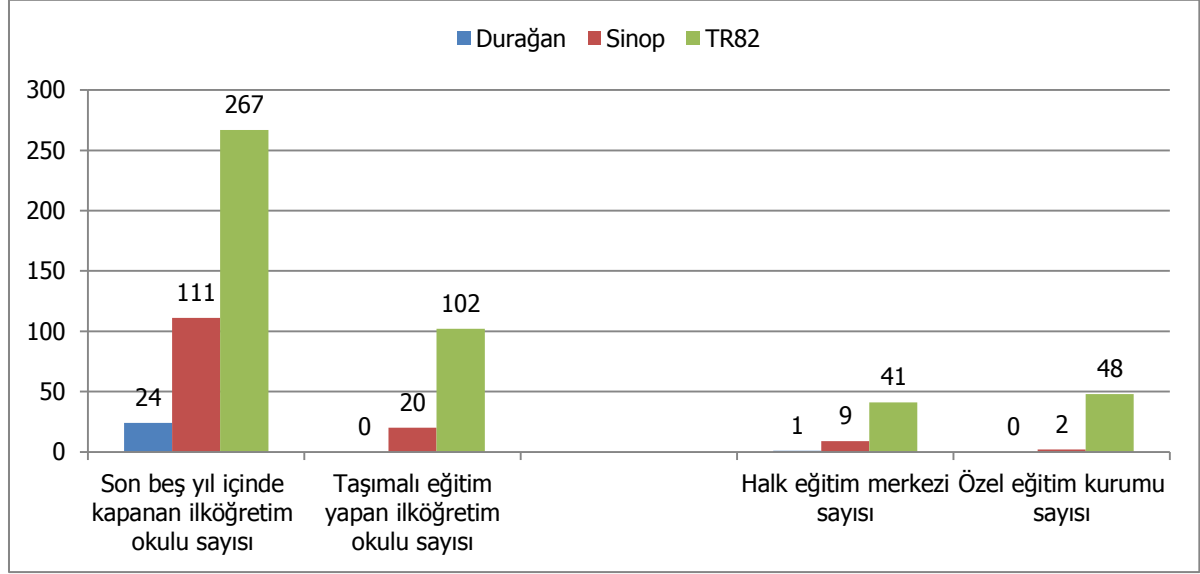
Grafik-7: Eğitim durumu 2010-2011 (% Olarak)

Kaynak: TÜİK Veritabanı (Erişim Tarihi: 10.04.2012).

Son beş yıl içinde kapanan, taşınmalı eğitim yapan okul sayıları, halk eğitim merkezi ve özel eğitim kurumları sayısı Grafik-8 ile gösterilmiştir. Durağan ilçesinde son beş yıl içinde 24 okul kapanmıştır. Ancak kapanan ilköğretim okullarına rağmen, taşınmalı eğitim yapan ilköğretim okulu sayısında paralel bir geçiş görülmemiştir; Durağan ilçesinde taşınmalı eğitim yapan ilköğretim okulu bulunmamaktadır. Bu durum öğrencilerin ilçede var olan 3 tane Yatılı İlköğretim Bölge Okullarına yönlendirilmesi ile açıklanabilmektedir. Ayrıca Durağan ilçesinde 1 adet halk eğitim merkezi bulunmakta iken özel eğitim kurumu bulunmamaktadır.

Grafik-8: Son Beş Yıl İçinde Kapanan (2007 – 2011), Taşınmalı Eğitim Yapan Okul Sayıları, Halk Eğitim Merkezi ve Özel Eğitim Kurumları Sayısı

Kaynak: TR82 Bölgesi İl Millî Eğitim Müdürlükleri

Bölgede üniversite varlığına ilişkin bilgiler Durağan, Sinop ve TR82 için özetlenmiştir (Bkz. Tablo-7). Sinop'ta 12, TR82'de 48 fakülte/meslek yüksekokulu ve yüksekokul bulunmaktadır.

Tablo-7: Bölgede Üniversitelere Ait Bilgiler, 2012

	Fakülte/Meslek Yüksek Okul/Yüksek Okul Sayısı	Akademik Personel Sayısı	Öğrenci Sayısı	Bölüm-Program Sayısı	Öğrenci Alınmayan Bölüm Program Sayısı
Durağan	-	-	-	-	-
Sinop	12	290	4.749	67	57
TR82	48	1.113	25.122	301	168

Kaynak: TR82 Bölgesi Üniversiteleri

2.4. Sağlık

Bölgede 2011 yılı itibarıyla hastane, yatak, hekim, hasta, yatak başına hasta, hekim başına hasta, toplum sağlığı merkezi ve eczane sayıları gösterilmiştir (Bkz. Tablo-8). Sinop'ta veri yılı itibarıyla özel hastane bulunmamaktadır. İl genelinde var olan hasta yatak sayısının %10'u Durağan'da bulunmaktadır. 5 uzman, 14 pratisyen doktor olmak üzere Durağan'da 19 hekim görev yapmaktadır. Önemli sağlık kalite göstergeleri olan yatak başına hasta sayısı ve hekim başına hasta sayısına bakıldığında Durağan ilçesi Sinop'tan iyi, TR82 Bölgesi'nden kötü bir durum sergilemektedir. Bebek ölüm hızı, bir yıl içinde canlı doğup 1 yaşını doldurmadan ölen çocukların, o yıla ait canlı doğumlar içindeki payıdır. En çok kullanılan sağlık göstergelerinden biridir. Bebek ölüm oranı Durağan ilçesinde oldukça yüksektir. Durağan ilçesi bebek ölüm oranının Sinop'ta en yüksek olduğu ilçedir. Bu oran ilçe genelinde yapılan çalışmalarla düşüş trendi içine girmiştir. İlçe'de hastanede doğum teşvik edilmektedir.

Tablo-8: Bölgede Sağlık Kuruluşları ve Uzman Personel Sayıları, 2011

		Durağan	Sinop	TR82	
Hastane Sayısı	Kamu	1	7	29	
	Özel	-	0	4	
	Toplam	1	7	33	
Yatak Sayısı	Kamu	50	500	1.439	
	Özel	-	-	243	
	Toplam	50	500	2.043	
Hekim Sayısı	Kamu	Uzman	5	96	319
		Pratisyen	14	125	304
		Toplam	19	221	623
	Özel	Uzman	-	-	84
		Pratisyen	-	3	20
		Toplam	-	3	104
Hasta Sayısı	Kamu	126.500	1.639.476	3.911.051	
	Özel	-	-	557.900	
	Toplam	126.500	1.639.476	4.468.951	
Yatak Başına Hasta Sayısı		2.530	3.279	2.187	
Hekim Başına Hasta Sayısı		6.658	7.319	6.147	
Toplum Sağlığı Merkezi Sayısı		1	9	41	
Bebek Ölüm Oranı (‰)		28,7	11,7	8,4	
Eczane Sayısı		4	68	233	

Kaynak: TR82 Bölgesi İl Sağlık Müdürlükleri

2.5. Spor

Sinop'ta 18 spor tesisi bulunmakta iken, 2 spor tesisi Durağan'da faaliyet göstermektedir. Durağan'da 328 lisanslı sporcu vardır. Durağan genç bağımlılık oranı en yüksek olan Sinop ilçesidir. Yoğun genç nüfusa rağmen Sinop'taki toplam lisanslı sporcuların sadece %3'ü Durağan'da yaşamaktadır. Aynı yıl nüfus verisi ile kıyaslandığında Durağan'da yaşayanların %1,5'i lisanslı olarak bir spor türüyle ilgilenmektedir. 2013 Haziran ayı içerisinde tamamlanacak olan sentetik çim sahası çalışması vardır. İlçe'de kapalı spor tesisi de bulunmaktadır. Spor konusunda önemli başarılar da kaydedilmiştir. Çerçiler

Şehit Recep Geçer YİBO Güreş Takımı Sinop'ta birinci olmuştur. Önümüzdeki dönemde gençlik merkezi kurulması hedefleniyor. Yer belirleme konusunda çalışmalar devam etmektedir.

Tablo-9: Spor Tesisi ve Toplam Lisanslı Sporcu Sayıları, 2011

	Spor Tesisi Sayısı	Toplam Lisanslı Sporcu Sayısı
Durağan	2	328
Sinop	18	10.727
TR82	83	28.669

Kaynak: Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlükleri

2.6. Toplumsal Cinsiyet ve Kadın

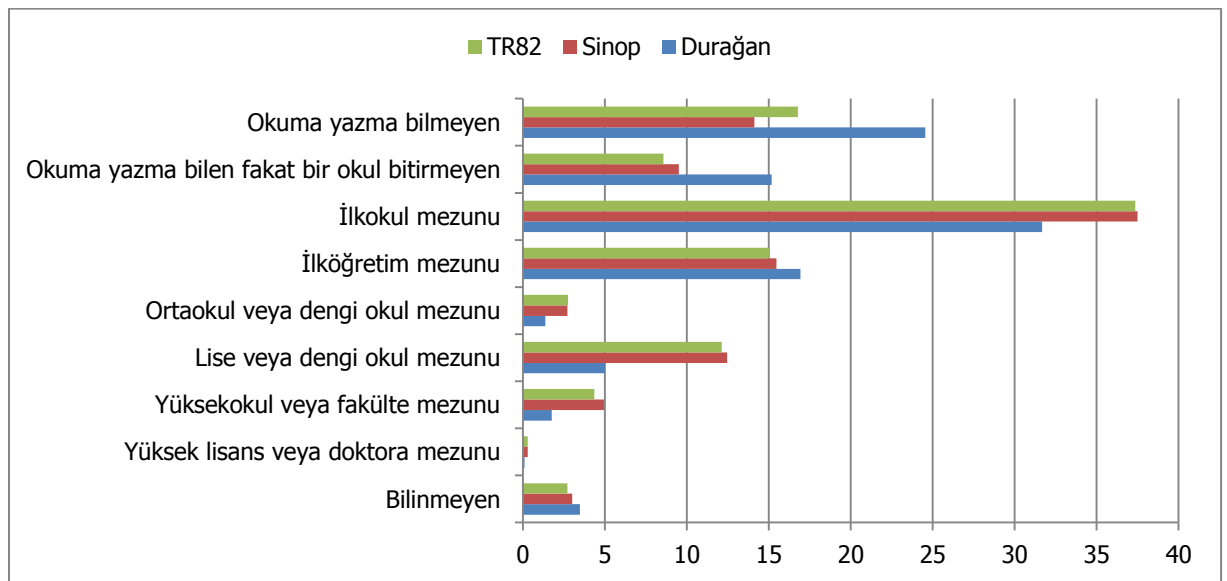
Cinsiyet oranı, bir toplumdaki toplam erkek sayısının toplam kadın sayısına olan oranıdır. Cinsiyet oranı, Dünya'da ve Türkiye'de ortalama olarak 100 kadına 105 erkek gelecek şekilde dengelenmektedir. Durağan'da ise ortalama olarak 100 kadına 100 erkek düşmektedir ve bu değer Türkiye ortalamasının altındadır. Durağan ilçesinde kır ve kent yerleşiminde cinsiyet oranları yine 100 civarındadır.

Biyolojik cinsiyet kavramından ayrılan toplumsal cinsiyet, farklı zamanlarda farklı cinsiyetlere biçilen toplumsal (sosyal ve ekonomik) rollerle ilgilidir. Kadının statüsü, eğitimi, toplumsal hayata katılımı, istihdamı öne çıkan toplumsal cinsiyet göstergeleridir.

Eğitim açısından cinsiyet değerlendirildiğinde, bölgede ilkököl düzeyi haricinde, her eğitim düzeyi için kadın ortalaması, erkek ortalamasından daha düşüktür dolayısıyla bölgede kadın eğitim oranının yetersiz olduğu göze çarpmaktadır.

15 yaş ve üzeri yaş grubu kadınlardaki eğitim durumu bakımından Durağan İlçesi, Sinop ve TR82 ortalamasıyla karşılaştırıldığında, ilçede kadın eğitimi en düşük iki eğitim seviyesi olan okuma yazma bilmeyen ve okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen kadınlarda TR82 ve Sinop ortalamasından yüksektir. Eğitim seviyesi yükseldikçe Durağan İlçesi, TR82 ve Sinop'tan daha olumsuz bir tablo çizmektedir.

Grafik-9: Toplumsal Cinsiyet ve Kadın 15 Yaş Üzeri Eğitim Durumu, 2010

Kaynak: TÜİK Veri tabanı (Erişim Tarihi: 10.04.2012).

2.7. Kültür

Durağan ilçesinde faaliyet gösteren müze, sinema, tiyatro bulunmamaktadır. İlçede, 1 tane kütüphane bulunmaktadır. İlçede düzenli yapılan etkinlikler ve panayrlar bulunmaktadır. Özellikle nisan - mayıs döneminde bolluk aşı adı altında birçok köyde festival ve panayrlar düzenlenmektedir.

Tablo-10: Bölgede Kültürel Göstergeler, 2011

	Düzenli Yapılan Etkinlik	Kütüphane Sayısı	Mze Sayısı
Durağan	Var	1	-

Kaynak: İlçe Anketleri

2.8. Sivil Toplum Kuruluşları

2.8.1. Dernekler

Durağan ilçesinde faaliyet gösteren 13 derneğin 475 erkek, 1 kadın üyesi vardır. Bu anlamda kadınların derneklere katılımı ilçede oldukça düşüktür (Bkz. Tablo-11).

Tablo-11: Bölgede Dernek ve Üye Sayıları, 2010

	Dernek Sayısı	Üye Sayısı				
		Toplam	Erkek	Kadın	Erkek (%)	Kadın (%)
Durağan	13	476	475	1	99,8	0,2
Sinop	315	15.327	13.314	2.013	86,9	13,1
TR82	1.229	62.477	55.929	6.548	89,5	10,5

Kaynak: T.C. İçişleri Bakanlığı, Dernekler Dairesi Başkanlığı

Durağan ilçesinde, Sinop'ta ve TR82'de faaliyet alanlarına göre derneklerin oranları gösterilmiştir. (Bkz. Tablo-12). Sinop ve TR82'ye paralel olarak Durağan ilçesinde öne çıkan dernek türleri genel olarak spor, hayır işleri ve dayanışma, dini temelli derneklerdir.

Tablo-12: Faaliyet Alanına ve Türüne Göre Dernek Sayıları, 2010

	Durağan (%)	Sinop (%)	TR82 (%)
Spor	30,8	25,1	19,4
Hayır İşleri ve Yardımlaşma	23,1	21,3	21,2
Dini Temelli Dernekler	15,4	13,3	22,0
Toplumsal Hayat	7,7	7,6	9,0
Dostluk	7,7	7,9	3,1
Sosyal	7,7	3,2	2,6
İmar	7,7	1,6	1,5
Kalkınma	0,0	1,3	4,5
Mesleki Dayanışma ve Eğitim	0,0	7,9	7,9
Kültür	0,0	3,5	3,4
Sağlık	0,0	0,6	1,2
Çevre	0,0	3,8	1,7
Sivil Haklar	0,0	0,0	1,0
Gençlik	0,0	1,9	1,1
Diğer	0,0	0,3	0,2
Kadın Dernekleri	0,0	0,0	0,0
Öğrenci	0,0	0,6	0,3
Uluslararası Etkinlikler	0,0	0,0	0,0

Kaynak: T.C. İçişleri Bakanlığı, Dernekler Dairesi Başkanlığı

2.8.2. Vakıflar

Durağan ilçesinde vakıf faaliyetleri gelişmemiştir. Sinop'ta bulunan 12 vakıftan sadece 1 tanesi Durağan'da faaliyet göstermektedir. Vakıf sosyal yardım alanında çalışmaktadır.

Tablo-13: Bölgede Kuruluş Amacına Göre Vakıflar, 2011

Kurum Amacı*	Durağan	Sinop	TR82
Sosyal Yardım	1	9	43
Bilim-Teknoloji	-	1	1
Dini-Dini Eğitim	-	-	8
Eğitim	-	1	11
Kültür	-	-	5
Sağlık	-	-	3
Sosyal Hizmet	-	-	3
Sosyal, Tarihi ve Kültürel	-	-	3
Spor	-	-	2
Yöresel Kalkınma	-	2	4
Çevre	-	-	2
Toplam	-	12	62

*Birden fazla kuruluş amacı olan vakıflar tabloda mükerrer gösterilmiştir.
Kaynak: Vakıflar Genel Müdürlüğü

2.9. İstihdam ve Sosyal Güvenlik

2.9.1. İstihdam

Bölgeye ait işyeri ve istihdam verileri aşağıda gösterilmiştir (Bkz. Tablo-14). Tabloya göre Durağan ilçesinde 1-9 işçi çalıştıran işyeri sayısı ve istihdam sayısı sırasıyla 14 ve 58'dir. 10 ve üstü işçi çalıştıran işyeri sayısı ve istihdam sayısı sırasıyla 16 ve 1.770'dir. Sinop'taki istihdamın yaklaşık %14'ü, işyeri sayısının %3'ü Durağan'dadır.

Tablo-14: Bölgede İşyeri ve İstihdam Verileri, 2012

		Durağan	Sinop	TR82
1-9 İşçi Çalıştıran İşyeri	İşyeri Sayısı	14	818	2.552
	İstihdam	58	2.104	6.106
10 ve Üzeri İşçi Çalıştıran	İşyeri Sayısı	16	283	1.156
	İstihdam	1.770	10.821	41.348
Toplam	İşyeri Sayısı	30	1.101	3.708
	İstihdam	1.828	12.925	47.454

Kaynak: Kastamonu, Çankırı ve Sinop Çalışma ve İş Kurumu Müdürlükleri

2.9.2. Sosyal Güvenlik

Bölgeye ait sosyal güvenlik istatistikleri aşağıda gösterilmiştir (Bkz. Tablo-15). Sosyal Güvenlik Kurumu'ndan temin edilen veriler Durağan'ı yansıtmamaktadır.

Tablo-15: Bölgede Sosyal Güvenlik İstatistikleri, 2011

	SGK Kapsamında Aktif Çalışan Sayısı	Toplam Sosyal Güvenlik Kapsamı (Yeşil Kartlılar Hariç)	2022 Sayılı Kanun ³ Kapsamında Olanlar	Yeşil Kart Sahipleri	1+ işçi Çalıştıran İşyeri Sayısı
Sinop	22.750	167.414	9.213	19.429	3.389
TR82	142.428	477.039	29.907	63.051	11.668

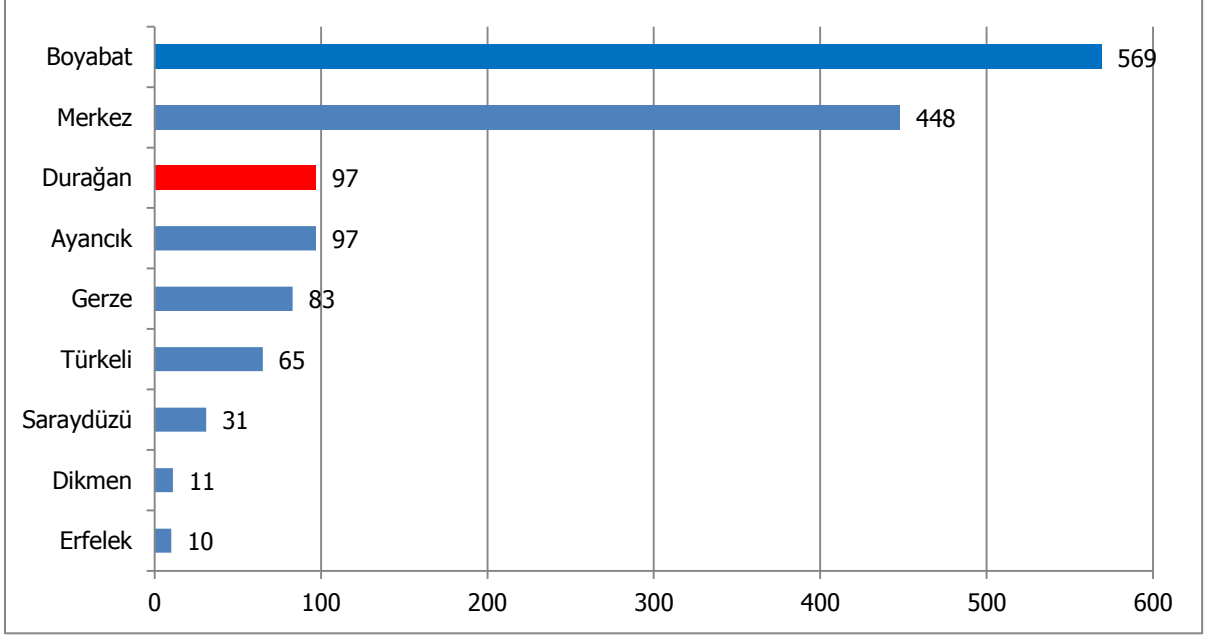
Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu İl Müdürlükleri, 2012

³ 2022 sayılı, 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun

3. Ekonomik Yapı

Sinop'ta iktisadi işletmelerin ilçelere göre dağılımı 2012 yılı için gösterilmiştir (Bkz. Grafik-10). İlçelerdeki faal olan işletme sayılarından yola çıkarak Sinop ilinde ilçelerarası gelişmişlik düzeyleri anlaşılabilir. Buna göre en çok işletme Boyabat'ta bulunmakta birlikte başı çeken diğer ilçeler sırasıyla; Merkez, Durağan, Ayancık, Gerze'dir. Durağan ilçesinde toplam 97 faal işletme mevcuttur.

Grafik-10: İşletmelerin İlçelere Göre Dağılımı, 2012

Kaynak: Kastamonu, İnebolu, Taşköprü, Tosya TSO

Bölgede şirket türleri genel olarak; şahıs şirketleri, sermaye şirketleri, kooperatifler ve diğer şirketler şeklinde sınıflandırılabilir. Şirket yapısı incelendiğinde, Durağan ilçesinde 39 şahıs, 36 sermaye şirketi ve 21 kooperatif mevcut olduğu anlaşılmaktadır (Bkz. Tablo-16).

Tablo-16: Bölgedeki Şirket Türleri, 2012

	Şahıs Şirketi	Sermaye Şirketi	Kooperatif	Diğer
Durağan	39	36	21	-
Sinop	545	726	122	1
TR82	2.266	3.078	550	17

Kaynak: Çankırı, Kastamonu, İnebolu, Taşköprü, Tosya, Sinop, Boyabat TSO

Durağan'daki esnaf faaliyet alanlarının TR82 Bölgesi içindeki dağılımına bakılınca hizmetle ilgili meslek kolları, imalat ve tamiratla ilgili meslek kollarından bir miktar daha fazla ön plana çıkmaktadır (Bkz. Tablo-17). Durağan'da hizmetle ilgili meslek koluna dâhil olanlardan minibüsçülük, bakkallık gibi işlerle uğraşanlar ilk sıralarda yer almakta iken imalat ve tamiratla ilgili meslek kolunda faaliyet gösteren esnaf ise en çok pide, lahmacun imal ve satıcılığı ile terzilik gibi işlerle uğraşmaktadır.

Tablo-17: Bölgedeki Esnaf Faaliyet Alanlarının Dağılımı, 2012

	Bilinmeyen (%)	Hizmetle İlgili Meslek Kolları (%)	İmalat ve Tamiratla İlgili Meslek Kolları (%)
Durağan/TR82 (%)	0,5	1,8	1,2
Sinop/TR82 (%)	9,9	27,3	25,6
TR82	212	18.643	9.698

Kaynak: Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Esnaf ve Sanatkârlar Odasına Kayıtlı İşletmeler

2012 yılı için Durağan'da işletmelerin NACE sınıflandırmasına göre faaliyet alanları, Tablo-18 ile gösterilmiştir. Tabloya göre Durağan'da öne çıkan faaliyetler spesifik olarak; perakende ticaret (motorlu taşıtlar ve motosikletler hariç), bina inşaatı, toptan ticaret (motorlu taşıtlar ve motosikletler hariç), seyahat acentesi, tur operatörü ve diğer rezervasyon hizmetleri ile ilgili alanlardır.

Tablo-18: Durağan'da işletmelerin Nace Sınıflandırmasına Göre Faaliyet Alanları, 2012

Nace Faaliyet Adı	Nace Kodu(2'li)	İşletme Sayısı
Perakende ticaret (Motorlu taşıtlar ve motosikletler hariç)	47	17
Bina inşaatı	41	15
Toptan ticaret (motorlu taşıtlar ve motosikletler hariç)	46	15
Seyahat acentesi, tur operatörü ve diğer rezervasyon hizmetleri ile ilgili faaliyetler	79	11
Bitkisel ve hayvansal üretim ile avcılık ve ilgili hizmet faaliyetleri	1	7
Mobilya imalatı	31	4
Finansal hizmetler ve sigorta faaliyetleri için yardımcı faaliyetler	66	4
Diğer madencilik ve taş ocakçılığı	8	3
Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç); saz, saman ve benzeri malzemelerden	16	3
Kara taşımacılığı ve boru hattı taşımacılığı	49	3
Gıda ürünlerinin imalatı	10	2
Giyim eşyalarının imalatı	14	2
Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	23	2
İnsan sağlığı hizmetleri	86	2
Ormancılık ve tomrukçuluk	2	1
Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ait malzemelerin imalatı	21	1
Bina dışı yapıların inşaatı	42	1
Toptan ve perakende ticaret ve motorlu taşıtlar ve motosikletlerin onarımı	45	1
Telekomünikasyon	61	1
Binalar ve çevre düzenlemesi faaliyetleri	81	1

Kaynak: Sinop TSO

3.1. Tarım ve Hayvancılık

3.1.1. Tarımsal Yapı ve Alan

Durağan, 157.416 dekar tarım alanı ile Sinop tarım alanının yaklaşık %17'sini karşılamakta olup; Sinop ilçeleri arasında Boyabat'ın ardından 2. sırayı almaktadır (Bkz. Tablo-19). Durağan'da toplam tarım alanının %32'si nadas alanı olarak kullanılmaktadır. Bölge genelinde ekilmeyen, nadasa bırakılan alan oranları oldukça fazladır. Sinop'taki meyve alanlarının il genelindeki oranları bakımından Durağan ilçesi Sinop ilçeleri arasında sonuncudur; bu konuda Sinop'ta toplam meyve alanları içinde en fazla paya sahip olan ilçe Ayancık ilçesidir.

Tablo-19:Durağan, Sinop ve TR82'de Tarım Alanları, 2010 (Dekar olarak)

	Toplam Alan	Ekilen tarla alanı	Nadas alanı	Sebze bahçeleri alanı	Meyve bahçeleri alanı
Durağan	157.416	106.286	50.000	856	274
Sinop	923.770	573.962	291.261	30.455	28.092
TR82	4.529.330	3.022.209	1.230.123	124.602	152.396
Durağan/Sinop *	17,04	18,52	17,17	2,81	0,98
Durağan/TR82*	3,48	3,52	4,06	0,69	0,18

* Tarımsal alanın yüzdesi olarak
Kaynak: TÜİK Veri tabanı (Erişim Tarihi: 10.04.2012)

Durağan, toplam 324 adet traktör ile Sinop traktör varlığının %7'sine, bölgedeki toplam traktörün %1'ine sahiptir. Sinop traktör varlığı ise bölgenin %14'ünü oluşturmaktadır. Traktör başına tarım alanı Durağan'da 328 dekar, Sinop'ta 125 dekadır (Bkz. Tablo-20).

Tablo-20: Traktör Sayısı ve Traktör Başına Ekilen Tarla Alanı, 2010

	Traktör Sayısı (Adet)	Traktör Başına Ekilen Tarla Alanı (Dekar)
Durağan	324	328
Sinop	4.593	125
TR82	32.836	92

Kaynak: TÜİK Veritabanı (Erişim Tarihi: 10.04.2012)

3.1.2. Bitkisel Üretim

3.1.2.1. Tarla Ürünleri

Ürün türlerine göre ekilen tarla alanı ve üretim miktarları incelendiğinde Durağan'da endüstriyel bitkiler ve yağlı tohumlar üretimi yapılmadığı görülmüştür. Sinop'taki yumru bitki ekim alanlarının yaklaşık %24'ü üretimin %14'ü Durağan'dadır (Bkz. Tablo-21). Yumru bitki üretimi Sinop genelinde öne çıkmakta iken bölgesel düzeyde öne çıkan bir ürün grubu değildir. Bölge üretimi bakımından baklagiller ve yem bitkileri bir miktar daha fazla ön plana çıkmaktadır.

Tablo-21: Bölgede Ürün Türlerine Göre Ekilen Tarla Alanı ve Üretim Miktarları, 2010

	Durağan		Sinop		TR82		Durağan/Sinop*		Durağan/TR82*	
	Ekilen Alan (Dekar)	Üretim (Ton)	Ekilen Alan (Dekar)	Üretim (Ton)	Ekilen Alan (Dekar)	Üretim (Ton)	Ekilen Alan	Üretim	Ekilen Alan	Üretim
Baklagiller	3.850	586	27.834	3.736	105.655	13.121	13,83	15,69	3,64	4,47
Endüstriyel Bitkiler	-	-	1.930	9.296	88.671	365.922	-	-	-	-
Tahıllar	78.536	17.368	409.926	109.496	2.335.263	547.797	19,16	15,86	3,36	3,17
Yağlı Tohumlar	-	-	-	-	15.516	2.488	-	-	-	-
Yem Bitkileri	23.740	25.104	133.616	221.849	428.467	552.015	17,77	11,32	5,54	4,55
Yumru Bitkiler	160	160	656	1.118	48.637	59.134	24,39	14,31	0,33	0,27
Toplam	106.286	43.218	573.962	345.495	3.022.209	1.540.477	18,52	12,51	3,52	2,81

* Tarımsal alanın yüzdesi olarak

Kaynak: TÜİK Veri tabanı (Erişim Tarihi: 10.04.2012)

Durağan'da yetişen ürün türlerine incelendiğinde kaplıca en fazla yetişen tahıl ürünü olmaktadır. Durağan'da ekonomik gelir yaratma özelliği bakımından çeltik üretimi ön plana çıkmaktadır. 2010 yılı verilerine göre çeltik üretimi TR82 Bölgesi içerisinde Çankırı Merkez, Ilgaz, Kızılırmak, Hanönü, Tosya, Kastamonu Merkez, Boyabat, Durağan, Saraydüzü ilçelerinde yapılmaktadır. Sinop ilçeleri çeltik tarımında verim olarak ön plana çıkmaktadır.

Tablo-22: İlçede Ürün Türlerine Göre Ekilen Alan ve Üretim Miktarı, 2010

Grup adı	Ürün adı	Ekilen alan(dekar)	Hasat edilen alan(dekar)	Üretim(ton)	Verim(kg/da)
Tahıllar	Çavdar	3.334	3.334	640	192
	Yulaf (Dane)	2.000	2.000	400	200
	Kaplıca	28.000	28.000	5.600	200
	Mısır (Dane)	1.252	1.252	393	314
	Çeltik	3.291	3.291	3.014	916
	Tritikale (Dane)	1.000	1.000	250	250
	Buğday (Durum)	2.759	2.759	624	226
	Buğday (Diğer)	28.200	28.200	4.933	175
	Arpa (Diğer)	8.700	8.700	1.514	174
Baklagiller	Fasulye (Kuru)	850	850	136	160
	Fiğ (Dane)	3.000	3.000	450	150
Yumru Bitkiler	Patates (Tatlı)	160	160	160	1.000
Yem Bitkileri	Yonca (Yeşil Ot)	270	270	459	
	Fiğ (Yeşil Ot)	23.000	23.000	23.000	
	Mısır (Silajlık)	470	470	1.645	3.500

Kaynak: TÜİK Veri tabanı (Erişim Tarihi: 10.04.2012)

3.1.2.2. Sebze Ürünleri

2010 yılı sebze ürünleri üretimi incelendiğinde Durağan'da bamya, ıspanak ve karpuz üretimi Sinop il genelinde öne çıkmaktayken, bölge düzeyinde taze sarımsak üretiminin yoğun olarak yapıldığı görülmektedir (Bkz. Tablo-23).

Tablo-23: İlgelere Göre Seçilmiş Sebze Ürünleri, 2010 (Aksi belirtilmedikçe ton olarak)

	Durağan	Sinop	TR82	Durağan/Sinop*	Durağan/TR82*
Bamya	5	40	453	12,5	1,1
Ispanak	188	1644	3445	11,4	5,5
Karpuz	498	4736	10499	10,5	4,7
Kavun	80	1473	65468	5,4	0,1
Kabak (Sakız)	40	753	1479	5,3	2,7
Soğan (Taze)	77	1572	2621	4,9	2,9

* Tarımsal alanın yüzdesi olarak

Kaynak: TÜİK Veritabanı (Erişim Tarihi: 10.04.2012)

3.1.2.3. Meyve Ürünleri

Üretim miktarı bakımından kızılcık ilk sırayı almış olsa da Sinop ve TR82 genelinde oransal olarak şeftali, kayısı, kızılcık ilk sıralarda yer almaktadır (Bkz. Tablo-24). Şeftalinin ilgili veri yılında Sinop'ta sadece Durağan İlçesi'nde ve miktar olarak oldukça az üretilmiş olması dikkat edilmesi gereken bir noktadır. Kayısı üretimi 2010 yılında oransal olarak yüksek olsa da miktar olarak çok rekabete açık bir tür değildir.

Tablo-24: İlçelere Göre Seçilmiş Meyve Ürünleri, 2010 (Aksi belirtilmedikçe ton olarak)

	Durağan	Sinop	TR82	Durağan/Sinop*	Durağan/TR82*
Şeftali (Nektarin)	92	92	177	100,0	52,0
Kayısı	11	24	101	45,8	10,9
Kızılcık	257	713	1.300	36,0	19,8
Elma (Golden)	53	645	2.507	8,2	2,1
Elma (Starking)	50	659	2.112	7,6	2,4
Dut	75	1.014	2.132	7,4	3,5
Ayva	33	470	1.476	7,0	2,2
Erik	93	1.362	6.187	6,8	1,5

* Toplam üretimin yüzdesi olarak

Kaynak: TÜİK Veritabanı (Erişim Tarihi: 10.04.2012)

Durağan İlçesi'nde resmi istatistik kayıtlarına göre 2008, 2009 ve 2010 yıllarında tarımı yapılan herhangi bir organik ürün çeşidi bulunmamaktadır.

3.1.3. Hayvansal Üretim

3.1.3.1. Büyükbaş Hayvan Varlığı

Yıllar itibariyle Durağan'ın sığır varlığı incelendiğinde 2006 yılından 2009 yılına kadar kültür sığırındaki düşüşe paralel olarak toplam sığır varlığında aynı yıl aralığı itibariyle düşüş gözlenmiştir. 2010 yılına gelindiğinde kültür sığırılığında bir miktar yükseliş olmuştur. Kültür sığırılığında 2006 yılından 2010 yılına gelindiğinde Sinop ve TR82 Bölgesi'nde artış olmakla birlikte Durağan'da son yıldaki artışa rağmen uzun dönemde düşüş görülmektedir. Kültür melezi sayılarında ise yıllar itibariyle genel olarak bir düşme söz konusudur. Durağan'ın sığır varlığı itibariyle özellikle kültür ve yerli sığır potansiyeli bakımından Sinop genelinde önemli bir yere sahip olduğu görülmektedir. İlçede 2006 – 2010 yılları arasında manda varlığında %86'lık bir düşüş meydana gelmiştir. Bu azalma Sinop ve TR82 Bölgesi oranlarına da yansımıştır (Bkz. Tablo-25).

Tablo-25: Yıllar İtibariyle Büyükbaş Hayvan Varlığı (Aksi belirtilmedikçe sayı olarak)

	Hayvan Adı	2006	2007	2008	2009	2010	
Durağan	Sığır	Kültür	3.200	3.080	2.820	1.490	2.400
		K. Melezi	3.890	3.813	3.698	3.705	3.450
		Yerli	8.900	8.922	7.562	7.540	9.000
		Toplam	15.990	15.815	14.080	12.735	14.850
	Manda	815	781	325	255	111	
Sinop	Sığır	Kültür	9.075	9.412	8.669	6.727	11.500
		K. Melezi	46.857	44.803	41.887	41.364	39.115
		Yerli	37.522	33.761	29.985	30.892	30.111
		Toplam	93.454	87.976	80.541	78.983	80.726
	Manda	3.340	2.804	1.881	1.713	1.132	
TR82	Sığır	Kültür	88.937	92.614	97.133	94.506	99.809
		K. Melezi	211.793	186.102	186.935	180.193	174.555
		Yerli	167.586	169.755	151.931	133.485	132.188
		Toplam	468.316	448.471	435.999	408.184	406.552
	Manda	5.749	5.152	4.087	3.440	2.906	
Durağan/Sinop*	Sığır	Kültür	35,3	32,7	32,5	22,1	20,9
		K. Melezi	8,3	8,5	8,8	9,0	8,8
		Yerli	23,7	26,4	25,2	24,4	29,9
		Toplam	17,1	18,0	17,5	16,1	18,4
	Manda	24,40	24,4	27,9	17,3	14,9	
Durağan/TR82*	Sığır	Kültür	3,6	3,3	2,9	1,6	2,4
		K. Melezi	1,8	2,0	2,0	2,1	2,0
		Yerli	5,3	5,3	5,0	5,6	6,8
		Toplam	3,4	3,5	3,2	3,1	3,7
	Manda	14,2	14,2	15,2	8,0	7,4	

* Toplam hayvan sayısının yüzdesi olarak
Kaynak: TÜİK Veritabanı (Erişim Tarihi: 10.04.2012)

3.1.3.2. Küçükbaş Hayvan Varlığı

Küçükbaş hayvan varlığı bakımından Durağan gerek Sinop, gerekse Bölge hayvan varlığında önemli bir yere sahiptir. Özellikle keçi varlığı bakımından Durağan, Sinop ve bölgede oldukça önemli bir potansiyele sahiptir (Bkz. Tablo-26). Yıllar itibariyle Durağan'da koyun varlığı 2006 – 2009 yılları arasında giderek azalmış, 2010 yılında koyun sayısında yoğun bir artış gerçekleşmiştir.

Tablo-26: Yıllar İtibariyle Küçükbaş Hayvan Varlığı (Aksi belirtilmedikçe sayı olarak)

	Hayvan Adı	2006	2007	2008	2009	2010
Durağan	Koyun	31.300	31.800	5.350	6.600	27.680
	Keçi (Kıl+Tiftik)	3.800	3.510	3.510	4.290	11.520
Sinop	Koyun	100.940	98.286	55.190	53.711	93.269
	Keçi (Kıl+Tiftik)	13.527	11.308	10.926	11.429	18.013
TR82	Koyun	288.544	264.641	209.529	182.678	216.532
	Keçi (Kıl+Tiftik)	52.521	45.761	44.765	36.277	41.219
Durağan/Sinop*	Koyun	31,0	32,4	9,7	12,3	29,7
	Keçi (Kıl+Tiftik)	28,1	31,0	32,1	37,5	64,0
Durağan/TR82*	Koyun	10,8	12,0	2,6	3,6	12,8
	Keçi (Kıl+Tiftik)	7,2	7,7	7,8	11,8	27,9

* Toplam hayvan sayısının yüzdesi olarak
Kaynak: TÜİK Veritabanı (Erişim Tarihi: 10.04.2012)

3.1.3.3. Kanatlı Hayvan Varlığı

Durağan'da kanatlı hayvan varlığı incelendiğinde et tavukçuluğu yapılmadığı görülmektedir. 2006-2010 Dönemi'nde yumurta tavuğu varlığı giderek azalmıştır. Toplam kanatlı hayvan varlığı da bu düşüşe paralel olarak sürekli azalmıştır. Durağan'da hindi varlığı Sinop'ta öne çıkmaktadır. 2010 yılında Durağan'da üretilen hindi Sinop üretiminin %25'ini, TR82 Bölgesi'nin %7,6'sını oluşturmaktadır (Bkz. Tablo-27). TR82 Bölgesi'ndeki kanatlı hayvan varlığı da 2006-2007 yılları arasında dikkat çekici bir şekilde azalmıştır.

Tablo-27: Yıllar İtibariyle Kanatlı Hayvan Varlığı (Aksi belirtilmedikçe sayı olarak)

	Hayvan Adı	2006	2007	2008	2009	2010
Durağan	Et Tavuğu	-	-	-	-	-
	Ymrt. Tavuğu	23.000	20.000	19.000	19.000	15.000
	Hindi	1.600	1.500	1.400	1.400	1.100
	Ördek	60	70	80	85	80
	Kaz	40	45	50	52	50
	Toplam	24.700	21.615	20.530	20.537	16.230
Sinop	Et Tavuğu	10.050	2.550	7.950	44.300	49.500
	Ymrt. Tavuğu	196.000	145.200	117.400	119.870	112.030
	Hindi	7.720	4.659	5.050	4.850	4.398
	Ördek	430	330	497	975	1.022
	Kaz	1.415	1.054	965	901	884
	Toplam	215.615	153.793	131.862	170.896	167.834
TR82	Et Tavuğu	2.385.578	856.901	957.195	967.214	98.514
	Ymrt. Tavuğu	625.903	529.170	541.112	563.075	448.124
	Hindi	37.338	27.172	24.955	21.984	14.516
	Ördek	9.755	7.117	7.266	6.694	4.164
	Kaz	7.938	4.800	4.637	4.012	3.080
	Toplam	3.066.512	1.425.160	1.535.165	1.562.979	1.454.398
Durağan/Sinop*	Et Tavuğu	-	-	-	-	-
	Ymrt. Tavuğu	11,7	13,8	16,2	15,9	13,4
	Hindi	20,7	32,2	27,7	28,9	25,0
	Ördek	14,0	21,2	16,1	8,7	7,8
	Kaz	2,8	4,3	5,2	5,8	5,7
	Toplam	11,5	14,1	15,6	12,0	9,7
Durağan/TR82*	Et Tavuğu	-	-	-	-	-
	Ymrt. Tavuğu	3,7	3,8	3,5	3,4	3,3
	Hindi	4,3	5,5	5,6	6,4	7,6
	Ördek	0,6	1,0	1,1	1,3	1,9
	Kaz	0,5	0,9	1,1	1,3	1,6
	Toplam	0,8	1,5	1,3	1,3	1,1

* Toplam hayvan sayısının yüzdesi olarak

Kaynak: TÜİK Veritabanı (Erişim Tarihi: 10.04.2012)

3.1.3.4. Arıcılık

Durağan, 2010 verilerine göre 1.780 adet kovanla Sinop'un sahip olduğu toplam kovanın %9,1'ine sahiptir. Durağan aynı zamanda, bölge arı kovanı sayısının %1,8'ini oluşturmaktadır. 2006-2010 yılları arasında Bölge ve Sinop genelinde arı kovan sayısı azalma eğilimindedir (Bkz. Tablo-28). Arı kovan sayısı ve üretim birlikte değerlendirildiğinde Durağan İlçesi'nde bal üretimi Bölge genelinde rekabet edecek düzeyde değildir.

Tablo-28: Yıllar İtibariyle Bölgede Arı Kovanı Sayısı (Aksi belirtilmedikçe sayı olarak)

	2006	2007	2008	2009	2010
Durağan	1.885	1.780	1.785	1.785	1.780
Sinop	22.740	22.330	22.312	21.791	19.496
TR82	121.675	111.505	113.139	118.565	96.316
Durağan/Sinop*	8,3	8,0	8,0	8,2	9,1
Durağan/TR82*	1,5	1,6	1,6	1,5	1,8

* Toplam kovan sayısının yüzdesi olarak
Kaynak: TÜİK Veritabanı (Erişim Tarihi: 10.04.2012)

3.1.3.5. Hayvansal Üretim Miktarları

Durağan'ın yıllar itibariyle büyükbaş ve küçükbaş hayvanlardan elde edilen et üretimi incelendiğinde mutlak bir düşüş olduğu dikkat çekmektedir. Durağan, 2007 yılında 44 ton büyükbaş hayvan et üretimi ile Sinop büyükbaş et üretiminin %3'ünü karşılarken 2009 yılında ancak 19 ton büyükbaş et üretimi gerçekleşmiş ve Sinop et üretiminin yalnızca %1,9'unu karşılayabilmiştir. Küçükbaş hayvan et üretiminde ise 2007'den 2009'a %73'lük azalma olmuştur. 2007 yılında 78 ton olan üretim, 2009 yılında 21 tona düşmüştür. 2007 Yılında Durağan ilçesi, Sinop küçükbaş hayvan et üretiminin %21'ini karşılarken, 2009 yılında bu oran %7,4'e gerilemiştir. Paralel olarak Durağan'ın küçükbaş et üretiminde bölge oranı da 2 yıl içerisinde %10,5'ten %4,9'a düşmüştür.

Tablo-29: Büyükbaş ve Küçükbaş Hayvan Et Üretimi (Ton) (Aksi belirtilmedikçe sayı olarak)

		2007	2008	2009
Durağan	Büyük Baş Et	44	24	19
	Küçük Baş Et	78	38	21
Sinop	Büyük Baş Et	1.454	1.017	1.021
	Küçük Baş Et	369	309	279
TR82	Büyük Baş Et	6.556	4.262	4.021
	Küçük Baş Et	736	517	417
Durağan/Sinop*	Büyük Baş Et	3,0	2,3	1,9
	Küçük Baş Et	21,0	12,3	7,4
Durağan/TR82*	Büyük Baş Et	0,7	0,6	0,5
	Küçük Baş Et	10,5	7,3	4,9

* Toplam üretimin yüzdesi olarak
Kaynak: TÜİK Veritabanı (Erişim Tarihi: 10.04.2012)

İlçenin yıllar bazında büyükbaş ve küçükbaş süt üretimi incelendiğinde dalgalı bir seyir izlediği görülmektedir. 2010 yılında gerek büyükbaş gerekse küçükbaş süt üretiminde bir önceki yıllara kıyaslandığında yükseliş olduğu anlaşılmaktadır. 2010 yılı verilerine göre Durağan büyükbaş süt üretiminde Sinop'un %15,4'ünü, küçükbaş süt üretiminin ise %36,2'sini karşılamaktadır (Bkz. Tablo-30). 2007 yılından 2010 yılına gelindiğinde Durağan'da büyük baş süt üretimi %44 azalmıştır, paralel olarak il ve bölge genelinde oran bazında da düşüş görülmektedir.

Tablo-30: Büyükbaş ve Küçükbaş Hayvan Süt Üretimi (Ton) (Aksi belirtilmedikçe sayı olarak)

		2007	2008	2009	2010
Durağan	Büyük Baş Süt	16.793	10.882	10.942	9.377
	Küçük Baş Süt	956	192	201	1.086
Sinop	Büyük Baş Süt	69.828	59.275	62.542	61.008
	Küçük Baş Süt	3.272	1.600	1.454	2.998
TR82	Büyük Baş Süt	433.178	409.751	409.960	429.426
	Küçük Baş Süt	8.545	6.606	6.025	7.777
Durağan/Sinop*	Büyük Baş Süt	24,0	18,4	17,5	15,4
	Küçük Baş Süt	29,2	12,0	13,8	36,2
Durağan/TR82*	Büyük Baş Süt	3,9	2,7	2,7	2,2
	Küçük Baş Süt	11,2	2,9	3,3	14,0

* Toplam üretimin yüzdesi olarak

Kaynak: TÜİK Veritabanı (Erişim Tarihi: 10.04.2012)

Durağan ilçesinin 2007 – 2009 döneminde yıllara göre hayvansal ürün üretimleri incelendiğinde yumurta ve bal üretiminde istikrarlı bir eğilim olduğu görülmektedir. Büyükbaş ve küçükbaş deri üretiminde ise Durağan’da, Sinop’ta ve TR82’de her yıl azalış olduğu görülmektedir. Durağan ilçesinin yumurta üretiminin Sinop üretimine oranı yıldan yıla artma eğiliminde olmakla birlikte bu üretimden kaynaklanan bir artış değildir, Sinop’un yumurta üretimi azaldığı için görülen bir durumdur (Bkz. Tablo-31).

Tablo-31: Yumurta, Bal, Bal Mumu ve Deri Üretimi (Aksi belirtilmedikçe sayı olarak)

		2007	2008	2009
Durağan	Yumurta (1.000 Adet)	3.000	2.990	3.000
	Bal (Ton)	2	2	2
	Bal Mumu (Ton)	-	-	-
	B.Baş Deri (Adet)	229	136	112
	K.Baş Deri (Adet)	3.967	1.803	977
Sinop	Yumurta (1.000 Adet)	20.822	16.982	15.755
	Bal (Ton)	235	245	238
	Bal Mumu (Ton)	10	9	9
	B.Baş Deri (Adet)	8.724	6.957	6.839
	K.Baş Deri (Adet)	24.687	18.715	17.181
TR82	Yumurta (1.000 Adet)	82.650	94.881	96.384
	Bal (Ton)	806	1.278	1.053
	Bal Mumu (Ton)	48	65	53
	B.Baş Deri (Adet)	32.478	21.847	20.734
	K.Baş Deri (Adet)	43.214	29.486	23.826
Durağan/Sinop*	Yumurta	14,4	17,6	19,0
	Bal	0,9	0,9	0,9
	Bal Mumu	1,0	1,2	1,2
	B.Baş Deri	2,6	2,0	1,6
	K.Baş Deri	16,1	9,6	5,7
Durağan/TR82*	Yumurta	3,6	3,2	3,1
	Bal	0,2	0,2	0,2
	Bal Mumu	0,2	0,2	0,2
	B.Baş Deri	0,7	0,6	0,5

	K.Baş Deri	9,2	6,1	4,1
--	------------	-----	-----	-----

* Toplam üretimin yüzdesi olarak
Kaynak: TÜİK Veritabanı (Erişim Tarihi: 10.04.2012)

3.1.4. Su Ürünleri

Durağan'da bulunan su ürünleri Tablo-32 ile belirtilmiştir. Buna göre; Durağan'da çay balığı, sazan ve sudak yetiştirilmektedir. TR82 Bölgesi'ndeki çay balığının, sazanın ve sudağın tamamı Durağan'da yetiştirilmektedir. İlçede Yağbasan Bölgesi'nde balıkçılık faaliyetleri barajla birlikte gelişmeye müsaittir.

Tablo-32: Durağan'da Üretilen Su Ürünleri Miktarları, 2008-2010 (Aksi belirtilmedikçe ton olarak)

	2008	2009	2010
Çay Balığı	1,3	6,5	0,4
Sazan	3,8	9,4	3,5
Sudak	0,8	2,4	0,7

3.2. Orman ve Ormancılık

Durağan ilçe sınırları içerisinde yer alan orman ve orman ürünleri incelendiğinde 2008 - 2010 yılları arasında endüstriyel odun üretiminin arttığı dikkat çekmektedir. Ayrıca ilçede endüstriyel odunun yakacak odundan daha fazla üretildiği görülmektedir (Bkz. Tablo-33). 2010 verilerine göre Sinop'ta üretilen endüstriyel odunun %11,9'u, yakacak odunun %5,3'ü Durağan'dan sağlanmaktadır.

Tablo-33: Ormandan Elde Edilen Endüstriyel ve Yakacak Odun Miktarları

	2008		2009		2010	
	Endüstriyel Odun	Yakacak Odun	Endüstriyel Odun	Yakacak Odun	Endüstriyel Odun	Yakacak Odun
	m ³	Ster	m ³	Ster	m ³	Ster
Durağan	52.896	1.373	54.730	1.072	60.595	1.420
Sinop	428.197	33.729	443.577	27.102	510.054	26.621
TR82	1.533.285	137.667	1.686.615	134.687	1.856.574	130.525
Durağan/Sinop *	12,4	4,1	12,3	4,0	11,9	5,3
Durağan/TR82*	3,4	1,0	3,2	0,8	3,3	1,1

Kaynak: Orman Genel Müdürlüğü, Ankara ve Kastamonu Orman Bölge Müdürlükleri Verileri

* Toplam üretimin yüzdesi olarak

3.3. Sanayi

3.3.1. Organize Sanayi Bölgeleri

Durağan'da organize sanayi bölgesi bulunmamaktadır.

3.3.2. Küçük Sanayi Siteleri

Durağan'da küçük sanayi sitesi bulunmamaktadır.

3.3.3. İlçede Öne Çıkan Sektörler

Sinop'ta imalat sanayiinde faaliyet gösteren ve Sinop'ta ilk 100'e giren işletmeler ve bu işletmelere ait vergi matrahları sıralaması Tablo-34 ile gösterilmiştir. Buna göre Durağan'da ağaçların biçilmesi, planyalanması ve şekillendirilmesi faaliyetlerinde çalışan bir firma vergi matrahına göre ilk 100'e giren işletmeler arasında bulunmaktadır.

Tablo-34 ve Tablo-35 birlikte değerlendirildiğinde, Durağan'daki işletmelerde sektörel yoğunlaşma konusunda fikir sahibi yapıcı yoğunlukta imalat alanında faaliyet gösteren firma yoktur. Durağan'da ağaçların biçilmesi, planyalanması ve şekillendirilmesi alanında faaliyet gösteren 3 firma vardır. Bunların 1 tanesi vergi matrahı bakımından ilk 100 içerisinde iken Sinop'ta ağaçların biçilmesi, planyalanması ve şekillendirilmesi alanında ilk 100'de olan 2 işletmeden bir tanesi de Ayancık'ta faaliyet göstermektedir. Diğer mobilyaların imalatında çalışan 4, kereste imalatında faaliyet gösteren 3 işletme bulunmaktadır.

Tablo-34: Sinop'ta İmalat Sanayiinde Faaliyet Gösteren ve Sinop'ta Vergi Matrahları Sıralamasında İlk 100'e Giren İşletmeler, 2012

İlçe	İlk 100'deki Yeri	Nace Faaliyet Kodu	Nace Faaliyet Adı
Ayancık	1	161001	Ağaçların biçilmesi, planyalanması ve şekillendirilmesi
Sinop Merkez	2	245399	Diğer hafif metallerin dökümü
Boyabat	4	467202	bys. demir içeren ve demir içermeyen yarı işlenmiş metal ürünlerin toptan ticareti
Dikmen	5	102003	İnsan tüketimi veya hayvan yemi amacıyla balık kaba unlarının üretilmesi
Gerze	9	102003	İnsan tüketimi veya hayvan yemi amacıyla balık kaba unlarının üretilmesi
Sinop Merkez	13	102002	Balık, kabuklu deniz hayvanı ve yumuşakçaların işlenmesi
Ayancık	14	204209	Kozmetik sabun imalatı
Sinop Merkez	21	141301	Erkek, kadın ve çocuklar (okul önlükleri dahil) için dokunmuş, örme ve kroşe örgü vb. kumaştan, dantelden yapılmış diğer dış giyim eşyası imalatı
Sinop Merkez	23	141301	Erkek, kadın ve çocuklar (okul önlükleri dahil) için dokunmuş, örme ve kroşe örgü vb. kumaştan, dantelden yapılmış diğer dış giyim eşyası imalatı
Sinop Merkez	32	310902	Yatak odaları, oturma odaları, bahçeler vb. için mobilya imalatı
Dikmen	34	141301	Erkek, kadın ve çocuklar (okul önlükleri dahil) için dokunmuş, örme ve kroşe örgü vb. kumaştan, dantelden yapılmış diğer dış giyim eşyası imalatı
Durağan	35	161001	Ağaçların biçilmesi, planyalanması ve şekillendirilmesi
Boyabat	46	151202	Deri veya karma deriden çeşitli mamul imalatı
Boyabat	47	106101	Öğütülmüş tahıl imalatı
Boyabat	56	467202	bys. demir içeren ve demir içermeyen yarı işlenmiş metal ürünlerin toptan ticareti
Boyabat	57	232002	Ateşe dayanıklı briketler, bloklar, tuğlalar vb.
Boyabat	73	232002	Ateşe dayanıklı briketler, bloklar, tuğlalar vb.
Boyabat	74	232002	Ateşe dayanıklı briketler, bloklar, tuğlalar vb.
Boyabat	76	232002	Ateşe dayanıklı briketler, bloklar, tuğlalar vb.
Boyabat	77	232002	Ateşe dayanıklı briketler, bloklar, tuğlalar vb.
Boyabat	78	232002	Ateşe dayanıklı briketler, bloklar, tuğlalar vb.
Boyabat	84	232002	Ateşe dayanıklı briketler, bloklar, tuğlalar vb.
Sinop	88	141301	Erkek, kadın ve çocuklar (okul önlükleri dahil) için dokunmuş, örme ve kroşe örgü vb. kumaştan, dantelden yapılmış diğer dış giyim eşyası imalatı

Boyabat	96	232002	Ateşe dayanıklı briketler, bloklar, tuğlalar vb.
Sinop	98	141301	Erkek, kadın ve çocuklar (okul önlükleri dahil) için dokunmuş, örme ve kroşe örgü vb. kumaştan, dantelden yapılmış diğer dış giyim eşyası imalatı

Kaynak: Sinop Vergi Dairesi

Tablo-35: Durağan'da İmalat Alanında Faaliyet Gösteren İşletmelerin Dağılımı, 2012

Nace Kodu 2'li	Nace Kodu 4'lü	Nace Kodu 6'lı	Nace Faaliyet Adı	İşletme Sayısı
31	3109	310999	Diğer mobilyaların imalatı	4
16	1610	161001	Kereste imalatı (ağaçların biçilmesi, planyalanması, rendelenmesi ve şekillendirilmesi faaliyetleri) (bıçkıcılık, hızarçılık, vb. ile boya, kimyasal madde, vb. koruyucular emdirilmiş tel ve elektrik direkleri, kazıklar, sııklar dahil)	3
14	1413	141399	Diğer dış giyim eşyaları imalatı	2
23	2319	231900	Diğer camların imalatı ve işlenmesi (teknik amaçlı cam eşyalar dahil)	2
10	1091	109101	Çiftlik hayvanları için hazır yem imalatı	1
10	1061	106101	Öğütölmüş tahıl imalatı	1
21	2110	211099	Diğer temel eczacılık ürünleri imalatı	1
31	3109	310999	Diğer mobilyaların imalatı	4
16	1610	161001	Kereste imalatı (ağaçların biçilmesi, planyalanması, rendelenmesi ve şekillendirilmesi faaliyetleri) (bıçkıcılık, hızarçılık, vb. ile boya, kimyasal madde, vb. koruyucular emdirilmiş tel ve elektrik direkleri, kazıklar, sııklar dahil)	3
14	1413	141399	Diğer dış giyim eşyaları imalatı	2
23	2319	231900	Diğer camların imalatı ve işlenmesi (teknik amaçlı cam eşyalar dahil)	2
10	1091	109101	Çiftlik hayvanları için hazır yem imalatı	1
10	1061	106101	Öğütölmüş tahıl imalatı	1
21	2110	211099	Diğer temel eczacılık ürünleri imalatı	1

Kaynak: Sinop TSO

Durağan'da öne çıkan meslek kolları Tablo-36 ile gösterilmiştir. Durağan'da genel olarak hizmet sektörü, imalat sanayiinden daha çok gelişmiştir.

Tablo-36: Durağan'da Öne Çıkan Meslek Kolları ve İşletme sayıları, 2012

Meslek Kolu	İşletme Sayısı
Ulaştırma Hizmetleri	151
Gıda Maddeleri İle İlgili Hizmetler	110

Kaynak: Kaynak: Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Esnaf ve Sanatkarlar Odasına Kayıtlı İşletmeler

Sektör bazında esnaf işletmeleri sayısı Tablo-37 ile belirtilmiştir. Buna göre, bölgede en çok ulaştırma hizmetleri, gıda maddeleriyle ilgili hizmetler ve haberleşme, dinlenme, barınma ve eğlence hizmetleri gelişmiştir.

Tablo-37: Durağan'da Meslek Kolları ve İşletme Sayıları, 2012

Meslek Kolu	İşletme Sayısı
Ulaştırma Hizmetleri	151
Gıda Maddeleri İle İlgili Hizmetler	110
Haberleşme, Dinlenme, Barınma Ve Eğlence Hizmetleri	35
Elektrik Ve Elektronik Aletler	21
Madeni Eşya Ve Makine	21
Giyim Ve Kuşamla İlgili Hizmetler	20
Oto Ve Diğer Motorlu Taşıt Araçları	17
Ağaçtan Mamul Eşya	16
Gıda Maddeleri	11
Sağlık, Temizlik, Güzellik Ve Bakım Hizmetleri	8
Her Türlü Dokuma, Giyim, Mensucat Ve Örgülük Eşya	7
Kağıt, Kırtasiye Ve Basımla İlgili Hizmetler	7
Camdan Mamul Eşya	6
Yapı Sanatları	6
Deri Ve Deriden Mamul Eşya	5
Kağıt, Kırtasiye Ve Basımla İlgili Sanatlar	4
Lastik, Plastik, Polyester Ve Benzeri Maddelerden Mamül Eşya	2
Metalden Başka Maddelerden Mamül Eşya	2
Bilinmeyen	1
Spor Alet Ve Sıhhi Malzemeler	1

Kaynak: Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Esnaf ve Sanatkarlar Odasına Kayıtlı İşletmeler

3.4. Madencilik

Bölgede çıkan madenler incelendiğinde Durağan'da; 440 bin ton linyit rezervi bulunmaktadır (Bkz. Tablo-38).

Tablo-38: Durağan'da Maden Varlığı, 2011

Maden	Maden Varlığı
Durağan	440 bin ton linyit rezervi bulunmaktadır.

Kaynak: MTA, 2012

Durağan'da madencilik ve taşocakçılığı alanlarında faaliyet gösteren 2 tanesi mermer ocakçılığı, 1 tanesi kum ocakçılığı yapan toplam 3 işletme bulunmaktadır.

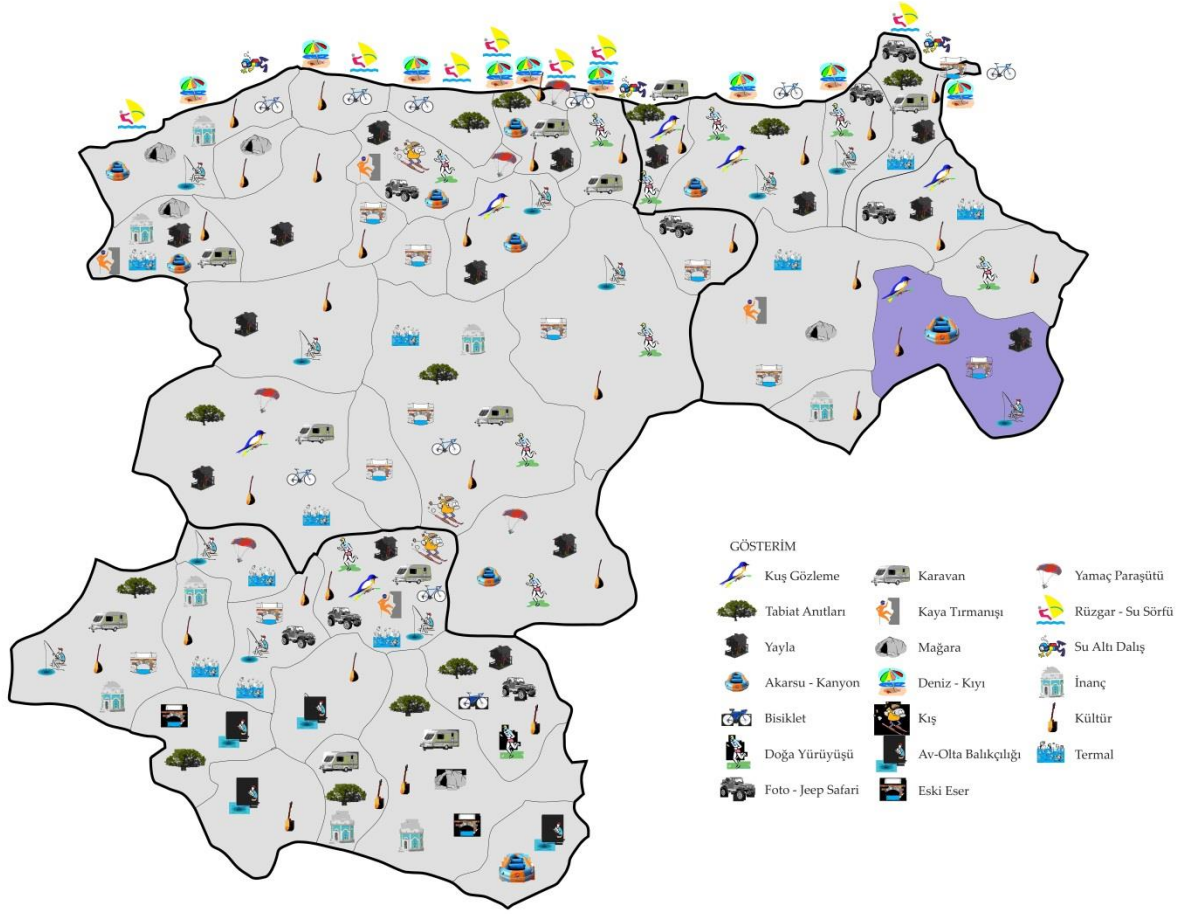
Tablo-39: Durağan'da Madencilik ve Taşocakçılığı Alanlarında Faaliyet Gösteren İşletmeler, 2012

Nace Kodu 2'li	Nace Kodu 4'lü	Nace Kodu 6'lı	Nace Faaliyet Adı	Durağan
8	811	81101	Mermer ocakçılığı (traverten dahil)	2
8	812	81203	Kum ocakçılığı	1

3.5. Turizm

Durağan, Şekil-1'de incelenebilecek olan turizm varlığı haritasına göre kuş gözleme, kültür, akarsu-kanyon, eski eser, tabiat anıtları, av-olta balıkçılığı alanlarında potansiyele sahiptir. Durağan'da yaylacılık faaliyetleri yapılmaktadır.

Şekil-1: Bölgede Turizm Varlığı

Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm İl Müdürlükleri verileri kullanılarak tarafımızca çizilmiştir.

Durağan'da bulunan toplam konaklama kapasitesi Sinop'un konaklama kapasitesinin %0,7'sini, TR82 Bölgesi'nin %0,3'ünü oluşturmaktadır.

Tablo-40: Durağan'da Konaklama Kapasitesi, 2012

	Durağan	Sinop	TR82	Durağan/Sinop*	Durağan/TR82*
Toplam Konaklama Kapasitesi (Otel, Pansiyon, Tatil Köyü, Kamping vb.)	20	2.784	7.817	0,7	0,3

Kaynak: Kastamonu, Çankırı, Sinop İl Turizm Müdürlükleri ve Merkez İlçe Belediyeleri, 2012

4. Kentleşme ve Ulaşım

4.1. Kentleşme

Durağan'da kır nüfusu, toplam ilçe nüfusunun %64'üdür. Kent nüfusu, bir yerdeki kentleşmenin en önemli ölçüsüdür. Kent nüfus oranı bakımından Durağan, Sinop ve TR82 ortalamasının altındadır. Durağan'ın coğrafi yapısı, dağınık yerleşme bu durumda etkilidir. Dağınık yerleşmeye rağmen ilçede köy bağlantıları iyi durumdadır. Genel olarak ulaşım konusunda avantajlı bir konumda olduğu söylenebilir.

Tablo-41: Kent ve Kır Nüfus Oranları, 2011

	Kent Nüfusu*	Kır Nüfusu*
Durağan	36	64
Sinop	54	46
TR82	57	43

*Toplam nüfusun yüzdesi olarak, Kaynak: TÜİK, Nüfus İstatistikleri www.tuik.gov.tr (Erişim Tarihi: 11.01.2012)

Durağan'da sulama, içme ve kullanma suyu elde etme amacıyla kullanılan Dodurga Barajı'na ilaveten 3 adet yapımı tamamlanmış gölet bulunmaktadır.

Tablo-42: Su İstatistikleri, 2011

	Yapımı Tamamlanmış Baraj Sayısı (Sulama)	Baraj Depolama Hacmi (hm ³)	Baraj Sulama Alanı (ha)	Yapımı Tamamlanmış Gölet Sayısı	Gölet Sulama Alanı (ha)	Toplam Sulama Alanı (ha)
Durağan	1	8,44	648	3	335	983
Sinop	2	33,67	3.234	9	1.195	4.429
TR82	10	197,30	29.406	30	6.078	35.484

Kaynak: DSİ, 2011

Durağan'da ısınma, Sinop ve TR82 Bölgesi'nden farklı olmamak üzere ağırlıklı soba ve kaloriferle sağlanmaktadır. TR82 Bölgesi'nde doğalgaz kullanımı hızla yaygınlaşmaktadır.

Tablo-43: Isınma Türleri, 2011

	Ağırlıklı Isınma Türü
Durağan	Soba - Kalorifer
Sinop	Soba - Kalorifer
TR82	Soba - Kalorifer

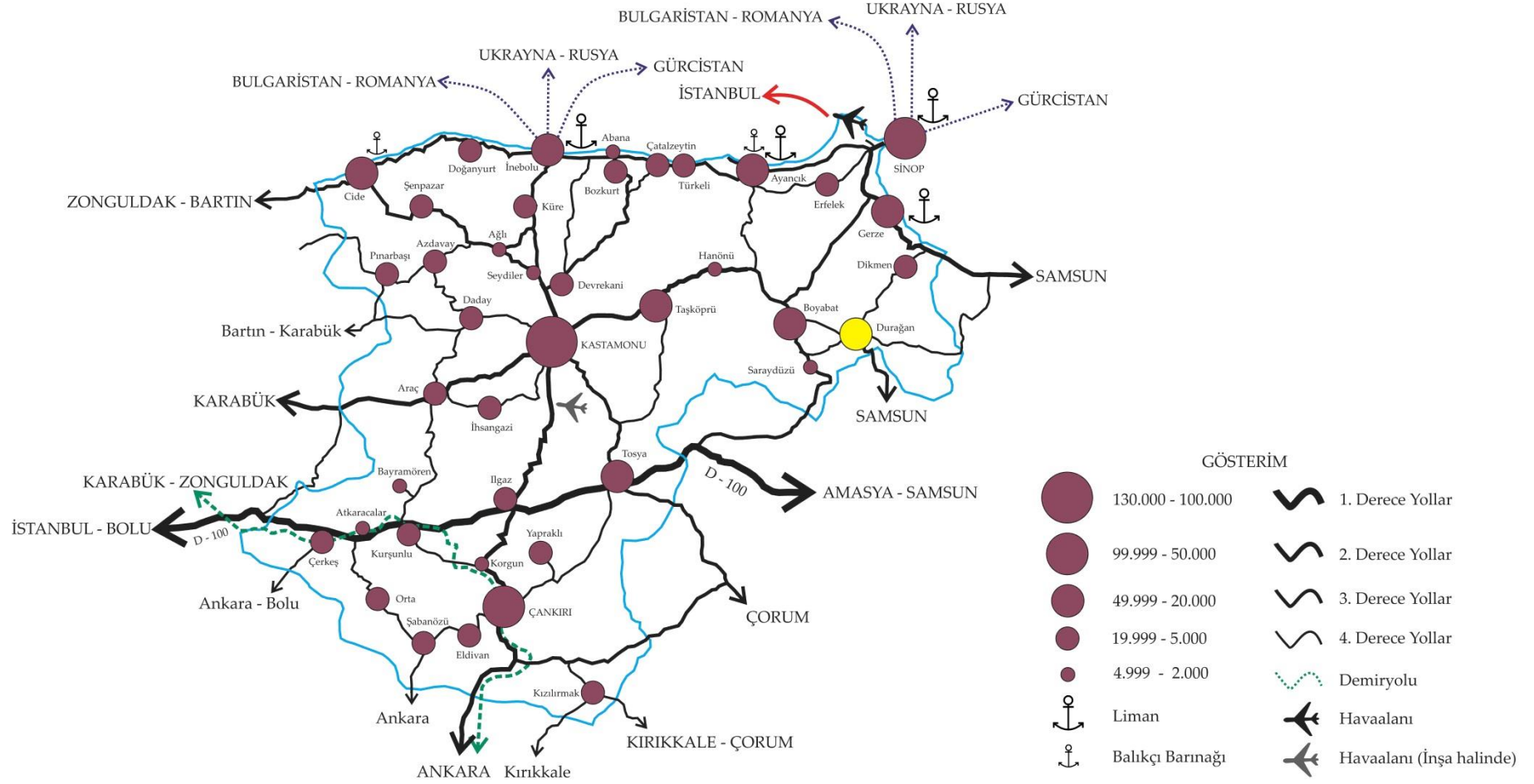
Kaynak: Bölgedeki Kaymakamlıklar, 2012

4.2. İlçede Ulaşım

Durağan, Sinop'un güneyinde, Kastamonu'nun doğusunda, Sinop'un yüksek potansiyel barındıran ilçesi Boyabat'a oldukça yakın bir konumda bulunmaktadır. İlçeden geçen demiryolu bulunmamasıyla birlikte taşımacılık sektörü görece olarak gelişkindir. İlçede PTT Kargo olmak üzere 1 kargo firması yer almaktadır.

Şekil-2: TR82 Bölgesinde Ulaşım Ağı ve Nüfusa Göre Yerleşim Kademelenmeleri

* Kaynak: TÜİK, KGM, TCDD ve Denizcilik Müsteşarlığı verileri kullanılarak tarafımızca çizilmiştir.

Tablo-44: Bölgede Kargo Şirketleri, 2010

	Kargo Şirketi
Durağan	1
Sinop	19
TR82	74

Kaynak: Kaymakamlıklar, 2010

4.2.1. Karayolları ve Demiryolları

Durağan her gün şehir merkezine 1 adet toplu taşıma seferi bulunmaktadır; haftalık Ankara'ya 7, İstanbul'a 21, Samsun'a 7 otobüs yolcu taşımaktadır. Durağan İlçesi'nde köy bağlantı yolları da iyi durumdadır.

Tablo-45: İlçeden İl Merkezine ve Diğer Şehirlere Toplu Taşıma Sefer Sıklığı, 2012

	İl Merkezi (Sinop)	İlçeden Haftalık Şehirlerarası Otobüs Sefer Sayısı					
		Güzergâh	Sefer Sıklığı	Güzergâh	Sefer Sıklığı	Güzergâh	Sefer Sıklığı
Durağan	1	İstanbul	21	Samsun	7	Ankara	7

Kaynak: İlçe Anketleri, 2012

Durağan'da toplam karayolu uzunluğu 102 km olup; Sinop'taki toplam karayolu uzunluğunun yaklaşık %18'ini ve bölge genelinin ise yaklaşık %4'ünü oluşturmaktadır. Durağan, Sinop'un sanayi olarak en önde gelen ilçesi Boyabat'a 22 km. uzaklıktadır. İlçe, Sinop Merkez'e 110 km. uzaklıktadır. Sinop'un Merkez'e en uzak ilçelerinden biridir.

Tablo-46: Karayolu, Demiryolu ve Köy Yolu Uzunlukları

	Karayolu (km)	Demir Yolu (km)
Durağan	102	-
Sinop	578	-
TR82	2.493	172

Kaynak: KGM, Devlet ve İl Yolları Envanteri, TCDD İstatistikleri, TÜİK, Bölgesel İstatistikler.

Durağan'da 2011 yılı içinde gerçekleşen 38 trafik kazasında can kaybı yaşanmamış, 44 kişi yaralanmıştır.

Tablo-47: Otomobil Trafik Kazası ve Ölü Sayıları, 2011⁴

	Trafik Kaza Sayısı	Kazalarda Ölü Sayısı	Kazalarda Yaralı Sayısı
Durağan	38	0	44
Sinop	779	22	747
TR82	3.085	116	3.800

⁴ Çankırı ve Sinop il ve ilçeleri için Polis ve Jandarma, Kastamonu ili ve ilçeleri içinse sadece Polis sorumluluk alanında meydana gelen kazalara ilişkin istatistikleri içermektedir.

5. Çevre ve Enerji

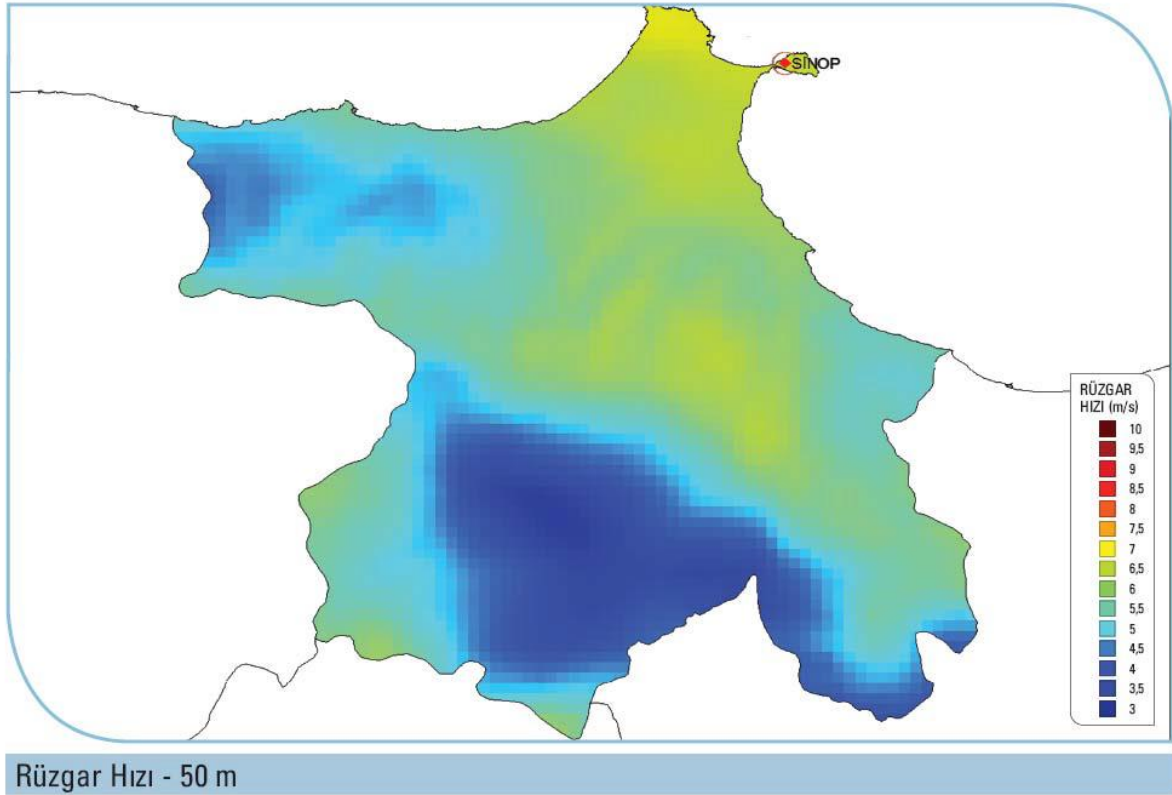
Bölgede içme suyu ve atık su arıtma tesisi bulunmamaktadır.

5.1. Yenilenebilir Enerji Potansiyeli

Güneş, rüzgâr, jeotermal, hidrolik ve biyoenerji gibi yenilenebilir enerji kaynakları, sürdürülebilir kalkınma için büyük önem taşımaktadır. Yenilenebilir enerji kaynakları TR82 Bölgesi için de büyük önem arz etmektedir. TR82 Bölgesi'nde hidrolik enerji en yüksek potansiyeli taşımaya rağmen, diğer yenilenebilir enerji kaynaklarının da potansiyeli bulunmaktadır.

Bölgenin rüzgâr atlası Şekil-3 ile gösterilmiştir. Ekonomik bir rüzgâr enerjisi santrali (RES) yapabilmek için en az 7m/s rüzgâr olmalıdır.

Şekil-3: Bölgenin Rüzgâr Atlası

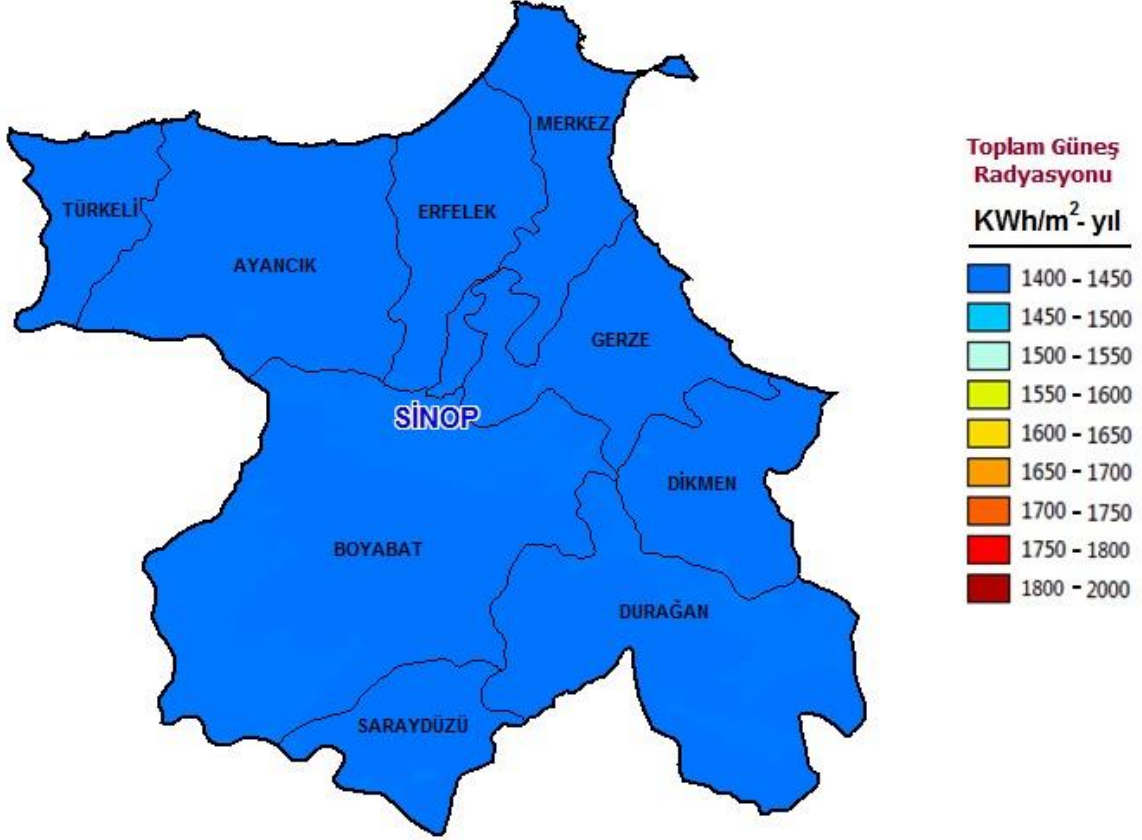
* Ekonomik RES yatırımı için 7 m/s rüzgâr hızı gerekmektedir. Sarı tonları olarak renklendirilmiş alanlar RES için uygun olan alanlardır. Gri renkli alanlar rüzgâr santrali kurulamayacağı kabul edilmiş alanları göstermektedir.
Kaynak: Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü, 2012

Türkiye'nin özellikle güney ve batı kısımları güneş enerjisi bakımından yüksek potansiyele sahiptir. Bu alana yapılan yatırımlar hem dünyada hem de Türkiye'de gün geçtikçe artmaktadır. Türkiye'deki diğer bölgelerle kıyaslandığında, TR82 Bölgesi'nde güneş enerjisi potansiyeli düşük olmasına rağmen; güneş enerjisinden azami derecede faydalanan Almanya gibi Avrupa ülkeleriyle kıyaslandığında daha büyük bir potansiyele sahiptir. Ancak, Bölge illerinin güneşlenme süreleri Türkiye geneli ile kıyaslandığında belirgin farklar ortaya çıkmamaktadır. Örneğin, EİE verilerine göre Türkiye için en uzun güneşlenme

süresi 11,3 saat ile temmuz ayında gerçekleşirken, aynı ayda güneşlenme süreleri Sinop'ta 10,1 saattir.

Sinop ili ve ilçeleri için oluşturulmuş bir güneş atlasıdır. Buna göre Sinop'ta ve Durağan'da genel olarak, güneşleme azdır.

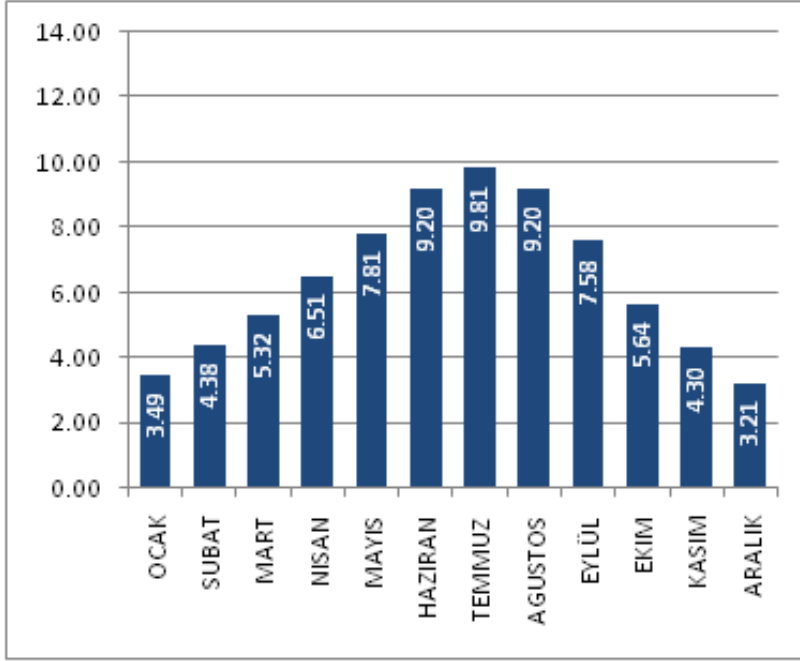
Şekil-4: Sinop Güneş Atlası

Kaynak: Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü, 2012

Durağan'da güneşlemenin en fazla olduğu aylar Haziran, Temmuz ve Ağustos'tur (Bkz. Grafik-11).

Grafik-11: Durağan Gneřleme Süreleri (Saat)

Kaynak: Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü, 2012

6. Sonuç ve Değerlendirme

2011 yılı Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi verilerine göre 21.626 olan nüfusu ile Sinop toplam nüfusunun %11'ini oluşturmaktadır. Durağan'da genç bağımlılığı Sinop ve TR82 Bölgesi'nden oldukça yüksektir. Nüfus potansiyeli bakımından Sinop ve Bölge ortalamasına göre ortalamanın üzerinde nüfus büyüklüğüne sahiptir. Durağan, Sinop'un ekonomik hareketlilik ve sosyal açıdan en güçlü ilçesi olan Boyabat'a oldukça yakın bir konumda yer almaktadır. Durağan ilçesi istihdama katılabilecek genç nüfusu ve ulaşım imkânlarının iyi olması (Samsun bağlantısına da sahip olması) sebebiyle potansiyel teşkil eden ilçelerden biri olabilir. Durağan'da ekonomik gelir yaratma özelliği bakımından çeltik üretimi ön plana çıkmaktadır. Durağan ilçe sınırları içerisinde yer alan orman ve orman ürünleri incelendiğinde 2008 - 2010 yılları arasında endüstriyel odun üretiminin arttığı dikkat çekmektedir.

Yapılan analiz ve tespitler ışığında kaymakamlık, belediye başkanı, ilçe müdürleri ve ilgili diğer paydaşlar ile yapılan görüşmeler sonucunda analiz çıktılarıyla da paralellik gösteren aşağıdaki potansiyel gelişme alanları ve konuları belirlenmiştir.

• Küçük Sanayi Sitesi Kurulması

Durağan, Boyabat ve Merkez İlçenin ardından, 97 faal işletmeyle en yüksek işletme sayısına sahip 3. ilçe olarak ön plana çıkmaktadır. Bu işletmeler ilçe içinde dağınık bir şekilde faaliyet göstermektedir. Sinop ilçeleri arasında Ayancık'ta %93, Boyabat ve Gerze'de %100, Merkez İlçe'de %91 doluluk oranlarına sahip Küçük Sanayi Siteleri bulunmakta iken, nüfus ve işletme sayısı birlikte düşünüldüğünde Durağan'da KSS kurulması konusunda çalışmalar yapılabilir. İlçe içinde dağınık şekilde yerleşmiş, çok da elverişli çalışma koşullarına sahip olmayan işyerleri daha düzenli bir çalışma alanında toplamak dayanışma ve organizasyonu geliştireceği gibi, ihtiyaçların daha ekonomik yoldan karşılanmasına da hizmet edecektir.

• Ormana Dayalı Sanayinin Kapasitesinin Artırılması

Durağan ilçesinde orman ürünlerine dayalı olan genel olarak küçük çaplı işletmeler bulunmaktadır. Sinop'taki endüstriyel odunun yaklaşık %12'si Durağan'da üretilmektedir. Bu kapsamda ormana dayalı ürün üreten işletmelerin insan kaynağı kapasitesini artırıcı uygulamalar desteklenebilir. Ürün katma değerini artırıcı çalışmalarla sahip olunan hammadde kaynağının ilçeye olan ekonomik girdisinin artırılması sağlanabilir.

• Sosyal Hayatın Canlandırılması

Sinop ilçeleri arasında en fazla genç bağımlılık oranına sahip ilçe Durağan'dır. Gençlerin ve diğer nüfusun ilçe içerisinde birlikte vakit geçirebileceği sosyal paylaşım alanları sayısı çok yeterli görülmemektedir. Yer belirleme süreci devam eden bir gençlik merkezi kurulması hedeflenmektedir.

• İmar Sorunun Çözülmesi

İlçede kaydedilen en önemli sorunlardan biri imar sorunu olarak karşımıza çıkmaktadır. Mevcut olan alanlar ya 1. dereceden tarım alanı ya da korumalı orman alanı statüsünde olduğundan ilçeye gelecek muhtemel yatırımcılara tahsis edilebilecek alan sağlamak ile ilgili sıkıntılar vardır. Bu konuda yerel ve merkezi otoritelerle bir araya gelinip bir yol haritası çıkarılması gereklidir.

• Tarım ve Hayvancılığın İlçe Ekonomisindeki Payının Artırılması

Durağan'da dağlık arazi uygunluğu ve giderek artan büyükbaş hayvancılık bakım ve yem giderleri küçükbaş hayvancılık desteklenebilir.

Tarımsal ürün olarak pirincin yerine veya yanında meyve üreticiliği daha az emek istediğinden ve daha fazla maddi gelir kazandırdığından özendirilebilir. Bu bağlamda ilçe çiftçilerine ceviz dağıtımı yapılmıştır. Seracılık özendirilebilir. Pirincin verim ve katma değer artışı ile ilgili çalışmalar yapılabilir.

Kültür melezi sayılarında ise yıllar itibariyle genel olarak bir düşme söz konusudur. Durağan'ın sığır varlığı itibariyle özellikle kültür ve yerli sığır potansiyeli bakımından Sinop genelinde önemli bir yere sahip olduğu görülmektedir. Verim artırıcı hayvan ıslahı çalışmaları yapılabilir.

- **Diğer Hususlar**

- ✓ İlçede 2013 yılı sonuna doğru kullanım süresi dolacak bir işletme bulunmaktadır. Bu işletme mevcut binasının Adalet Bakanlığı ile yapılacak görüşmeler neticesinde açık cezaevine dönüştürülmesi planlanmaktadır. Böyle bir dönüşümün maliyeti, ilçenin ekonomik ve sosyal hayatına getirileri analiz edilebilir. Analizin çıktılarına göre bu işletme yeri başka hangi işletme veya organizasyon için kullanılabileceği araştırılabilir. Yatırımcılar için bir seçenek haline getirilebilir.
- ✓ İlçenin yüksek bölgelerinde yer alan köylerde sulama problemi de vardır. Bu konuyla ilgili olarak sulama kanalı projesi bulunmaktadır.

Kaynakça

Eurostat (2009), "Regions of the European Union. A Statistical Portrait"

İçduygu, A., Ünal, T., (1998), "Türkiye'de İlgöç: Sorunsal Alanları ve Araştırma Yöntemleri", Türkiye'de İlgöç, İstanbul: Tarih Vakfı Yayınları.

İşkur Bölge Müdürlükleri (Kastamonu, Çankırı, Sinop)

KUZKA (2011), 2011 – 2013 TR82 Düzey 2 Bölgesi (Kastamonu, Çankırı, Sinop) Bölge Planı
<URL: <http://www.kuzka.org.tr/download/TR-82-bolge-plani-2.pdf>> [Erişim Tarihi: 11.09.2012].

KUZKA tarafından yapılan İlçe Anketleri

Nillson, J. E. (2009), "Perspectives on the European Union" dersi, "Regions in Europe" sunumu, Blekinge Institute of Technology, Karlskrona, İsveç.

T.C. Başbakanlık Vakıflar Genel Müdürlüğü

T.C. Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (2012), 81 İl Durum Raporu <URL: <http://www.sanayi.gov.tr/>>

T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü

T.C. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Esnaf ve Sanatkârlar Odası

T.C. İçişleri Bakanlığı Dernekler Dairesi Başkanlığı

T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü, Ankara ve Kastamonu Orman Bölge Müdürlükleri

T.C. Durağan Kaymakamlığı

T.C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Karayolları Genel Müdürlüğü

T.C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Devlet Demiryolları

T.C. Durağan Belediyesi Web Sitesi
<URL: www.duragan.bel.tr> [Erişim Tarihi 07.12.2012]

TR82 Bölgesi İl Müdürlükleri

TR82 Bölgesi Üniversiteleri (Kastamonu, Çankırı Karatekin ve Sinop Üniversiteleri)

TR82 Ticaret ve Sanayi Odaları

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Bölgesel İstatistikler
<URL: <http://tuikapp.tuik.gov.tr/Bolgesel/anaSayfa.do?dil=tr>>

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Web Sitesi
<URL: www.tuik.gov.tr>